Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

SỐ THỨ 1888 SIX PAGES NGÀY THỨ TƯ 26 NOVEMBRE 1924. — NGÀY 30 THÁNG MƯỜI, NĂM GIÁP-TÍ SÁU TRƯƠNG SÁM THỨ 16

DIRECTEUR—PROPRIÉTAIRE
NGUYỄN-VĂN-CỦA

Téléphone: 203
(Adresse télégraphique)
LỤC-TỈNH—SAIGON

GIÁ BÁN

	ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm.....	12 $ 00	15 00
Sáu tháng.....	6 50	8 00
Ba tháng.....	3 50	4 50

BÁN LẺ MỖI SỐ... 0 $ 05
Mua báo thì kể từ ngày mồng một và ngày 16 mỗi tháng và phải trả tiền trước.

LỤC TỈNH TÂN VĂN

(LỤC-TỈNH TÂN-VĂN & NAM-TRUNG NHỰT-BÁO REUNIS)

南中日報新聞六省

JOURNAL QUOTIDIEN

NHỰT BÁO xuất bản mỗi ngày, trừ ngày lễ và ngày chúa-nhựt

POUR LES ANNONCES
S'ADRESSER:
A Saigon: aux Bureaux du Journal rue Catinat, 152 156-157 (1er étage)
A Hanoï: aux Bureaux du Trung-Bắc Tân Văn.
A Paris: chez M. M. Meyence & Cie 9, rue Tronchet.

On traite à forfait pour les contrats de longue durée. Les prix sont payables d'avance.

Thơ, chèques và mandats gởi mua báo thì đề ngay cho M. NGUYỄN-VĂN-CỦA. Thơ gì Lục Tỉnh Tân-Văn, còn bài vở đăng báo thì đề cho M. LÊ-HOÀNG MƯU, chủ bút.

HƯỚNG-DẪN-TIỂU TRIỀU ĐÌNH

Phong-hóa nhà Nam sau nầy chỉ nhờ nơi hướng-dẫn mà vượng lại

Nước Nam, từ xưa bấy lập hương dẫn để thay quyền quan trên mà chăn dạy bầy dân, thật chẳng phải là ý-kiến không sao thâm cho ta ngày nay đáng kiếm lắm đó. Bởi vậy, từ Nhà-nước Langsa sang chiếm trị Nam-kỳ dòm thấy hương dân gánh vác phần giúp nước trị dân chẳng nhỏ, nên từ ấy những nay, phần chánh-trị đệ chi thì đệ, cải chi thì cải, chớ hương dẫn cứ để y, không bao giờ có chút ý nào tính muốn diệt; xét vì, sự mở mang chưa càng khắp, còn nhiều chốn xa lánh thành hẻo còn khuất tịch, không có làng, thì không ai rắn quyền binh chánh chăn dân; nhưng bởi Nam-kỳ là thuộc-địa Langsa, phải tùng phép luật Langsa, mà phép luật Langsa, theo lối Dân-chủ chi trị sau nầy, thì, không chẳng không bỏ làng là quyền gì, lại còn rộng để cho dân hưởng trái nhân-quyền, vui hưởng tự-do, bình-đẳng; nên buộc Nhà-nước Langsa phải chấn chỉnh hương-dẫn lại chút ít cho hợp thời Dân-chủ vậy thôi; nghĩa là chỗ bớt cái quyền quản chủ áp-chế dân như tôi mọi, bình-bộ phân như khúc gỗ rỏn, chẳng để cho khi nào cất cổ lên, dẫu phải dìu quấy, cuối đâu vâng dạy.

Ấy là nhà-nước muốn cho dân An-nam nắm hết cái dân quyền đối văn-minh, nhưng hễ dân An-nam ở chốn thôn-quê phần nhiều, tu tiu học, chẳng thong-thả chút hơi lại đổi tánh kiêu ngạo hồn-hào nói rằng làng tổng không quyền hành gì, để không nể không kiêng không kính không phục như xưa, lại dám lên đọng ốc, múa tay múa chơn, chống trả cách vô lễ hỗn-hào, làm cho phong-hóa nước nhà càng ngày càng bại hoại.

Thấy dân đổi tánh tối ra xấu như vậy, làng lý viện lên, không đăng dùng phép trị dân theo xưa, đành ngã lòng, để vậy mà xem, chịu theo thời thế. Phần nhiều làng đã phải chịu say đắng như thế, nhứt là các làng miệt trên như Cholon, Gia-định sấp lên Thảo-luận-ốt, Tây-ninh, Biên-hòa, dân quê ốt thường lui-tới Saigon, nhiễm đặng chút mùi dân quyền tự-do, ngộ mình đã văn-minh, khi về làng trở tánh hồn-hào, co dân nghênh-ỏ. Để vậy lại còn xuối dân trong làng học đòi theo, bất chước theo cái thói dân quyền giả-mang của nó đó nữa, vì nó không biết luật quan phép nước là gì, dạy bỏ cổ một đều làm phách, chống cự với làng làng, tưởng mình là mạnh là thạo thông phép luật. Trừ ra những làng ở xa Saigon như Bentre, Mỹ-tho, Sadec, Vĩnh-long, v v... thì dân hãy còn biết kính trọng làng, còn để dạy, nên các làng ấy hãy còn có thể day trị phong-hóa; chỉ như các làng nói trên kia, làng phải nhịn thua dân, nhà-giàu phải sợ dân nghèo, vì có một câu:

Nhứt là quận công,
Nhì là không nhà;

Dám liều mạng, dám mất lăng dạy, không cũng rơi thơ đầu cáo. Còn như gặp quân da-đồng lại càng. Nó mở đề bận thì chờ trời tối, không chịu trần cũng đốt nhà, không thì rắn nhau cướp phá. Người tử tế gian có ai gan đâu thua với nó lem gì cho thiệt công cho tốn của. Bị vậy mà ra làng nhị dân, nhà giàu sợ mất vạ.

Nhiều người, không bao giờ có dược tới chốn thôn quê, không thấy đáo về việc làng việc dân ngồi một chỗ mà nghe, tưởng tượng đâu xưa kia, chỉ hiếp dân qua lễ. Dầu ta thật rất lắm H sẽ là như làng đầu xưa kia, chỉ như làng dân đời nay, làng cần mở ngày cho dân nghe cho để việc quan việc nước, có đâu đến đều áp chế nữa đặng. Còn như làng dân ở các tỉnh trên, lại còn khác hơn, nghịch hẳn với chỗ người lầm tưởng đấy; vì trong các làng miệt trên, gần tỉnh Saigon-Cholon, dân lẫn-lộn làng, hiếp đáp nhà giàu, chớ không phải với nhà giàu hiếp đáp.

Thấy vậy tôi thầm nghĩ, phong-hóa nhà-nước ngày nay chỉ còn trông cậy nơi hương-thân hơi may có thể duy trì đặng chăng; chớ thì luống như vầy, e một ít lâu, phải ra tồi bại; vì dân còn quê mà lầm tưởng mình văn-minh, dân còn đốt mà lầm tưởng mình thạo thông phép luật, dựa hơi theo phép trị rộ rỉ thông thả cần Nhà-nước Dân-quốc Langsa mà làm ngang cối ngược với làng với tổng. Thế thì phải liệu là sao, tính làm sao bây giờ? Tôi còn bất nhiều lần, nhứt là làng tổng miệt trên nầy đây, bị sự lỗi đa thủ hễ đập kẻ lớn trong làng phải cam hiệp phe lập đảng với chúng nó cho dễ ở dễ làm, rồi vị phe kia, như chẳng chước bèn vỏ, chống quảng tiếng tâm, không để hiệp hoạn. Vô làm làng chúng nó có quyền, mới ỷ quyền hiếp dân, ỷ quyền làm lộng, đồng nghiệp tương tàn, chứa bọm đồ trộm, nuôi trộm cướp để ngồi không chia của. Làm ra một làng chức việc dư dến, xâm mình xâm mẩy, thấy nó ỷ mạnh làm lối, nhận hối đặng một hai đám ăn trộm ăn cướp đã vội khen, rồi gặp đặng ngày thắng, không để bề người giả ý ngay thẳng, ngày đêm tiếm đố tế sát, đặt cướp đã gỡ cướp gian, mà bề trong lại khác hơn học thói Bơn-hàng-Tin nuôi bọm để ngồi không mà chia của. Hỏi ai có thấu cho chăng?

Ấy vậy việc hương-thân ngày nay, nên hư ở nơi tay làng lựa nên lựa hư gì cũng làng, quan Chủ-quận Chánh-lãnh-binh thấu đáo lẽ chi, cũ tin theo làng, làng ưng cử ai thì phê nấy. Nếu chức việc có đám đa-sôn ăn-cướp lộn vào là tại làng bất chánh, phải nào tại quan mà trách. Nếu nói quan ưng cử mà làng không ưng cử mới sao? Vậy tôi dây, làng muốn trị dân cho nghiêm để dạy trị phong-hóa cùng ngày thấy đã càng an sắt, làng khá để dặc trong việc chọn cử chức-việc cho lắm; chớ có kiếp nhược mà cứ lỗ hoang-đa, chớ có vị quyền vị tiền mà chọn cử người không phẩm giá. Chức-việc dở dang ấy, dân không kính phục bao giờ.

LÊ-HOÀNG-MƯU.

Ngụ ngôn

Non không cứ gì là cao, có Tiên ở là có danh; sông không cứ gì là sâu, có Rồng ở là linh.

Vậy con người ta ở đời cũng không cứ gì là có quyền ta chức trọng, cửa rộng nhà cao, lên xe xuống ngựa mới là vinh. Người mà biết giữ tròn bổn phận, không quyền mà có nhân, không chức mà có nghĩa, không trái đạo làm người thì cũng vinh quang một đời.

LIỄU-DƯƠNG.

NÓI VỀ BÃO LỤT TẠI TRUNG-KỲ

Hôm rày tôi tưởng qui độc-giả cũng rõ vụ bão lụt tại Trung-kỳ mới đây biết bao nhiêu là nhà cửa hư sập, cả mấy muôn người không nhà đỉnh trú, đói khát. Cái trận bão lụt nầy thiệt là tai biến, cho nên khi mới lụt vừa rồi thì quan Khâm sứ tại kinh đó, có tức tờ xin mở cuộc lạc quyên.

Số lạc quyên vừa phóng ra, thì ngài thâu được 27 590 đồng bạc của bổ tánh Tây Nam kỳ quyên, ấy là số thứ nhứt, còn mấy chục số nữa chưa biết số bạc là bao nhiêu.

Mà dân bị tai nạn thì đông, số bạc mới có 27 500 thì chưa đã chi mà cứu cấp sự nguy biến đó, bất quá là lấy đỏi một đỏi ngày vậy thôi.

Theo ý tôi tưởng, nếu bây giờ mà mở cuộc lạc-quyên thì tưởng như vầy, e một ít lâu, phải ra tồi bại; vì dân còn quê mà lầm tưởng mình văn-minh, dân còn đốt mà lầm tưởng mình thạo thông phép luật, dựa hơi theo phép trị rộ rỉ thông thả cần Nhà-nước Dân-quốc Langsa mà làm ngang cối ngược với làng với tổng. Thế thì phải liệu là sao, tính làm sao bây giờ? Tôi còn bất nhiều lần, nhứt là làng tổng miệt trên nầy đây, bị sự lỗi đa thủ hễ đập kẻ lớn trong làng phải cam hiệp phe lập đảng với chúng nó cho dễ ở dễ làm, rồi vị phe rủi thì cũ lẽ hay lắm.

Ấy là đó cho lắc ngạ, lắc ngắc, rồi sau sẽ mở cuộc lạc-quyên cho Trung-kỳ, rồi chia lại, như vậy thì cũng không mất đi đâu mà lo mà sợ. Bất quá trễ thì cũng một đôi tháng mà thôi.

Vậy xin bản hội lạc quyên xét lại cho dân Trung kỳ nhờ chút.

Hiện nay đã lắm người nghị luận cho dân bị tai nàn nầy mà ngỏi đó chớ cho có của lạc quyên đến mà cứu giúp thì còn chi mà kể.

Như người lớn đâu nhịn đói một hai bữa cũng chẳng hề chi, ngặc trẻ nhỏ, đói một hai ngày chia sao cho nổi, mượn phải khóc la, thì ai làm cho mẹ chịu sao cho thấu mà có khi trẻ nhỏ nhìn đói quá chịu không nổi phải chết chớ phải không sao

Đã nhiều người luận như vậy. Lại thấy số lạc quyên còn lãi rãi đi xin, thì có người lại hỏi dân chừng nào mới khỏi số lại, rồi đến chừng nào mới phát cho dân. Còn trong lúc nầy dân bị lụt đó cơm đâu mà ăn, quần đo đâu mà mặc, nhà cửa ở đâu mà ở. Nếu như ở Bắc-kỳ có cứu giúp được ít nhiều rồi, có đem phát cho dân đó đa rồi, tiền trong Nam kỳ gởi ra thì phát thêm cho đặng sửa soạn nhà cửa, hoặc làm ruộng làm nương thì tiền nầy chưa phải là gấp dụng, có thể chia đặng.

Có người lại xin mấy nhà báo ở Bắc-kỳ chụp rải rải cảnh bi ai ấy rồi đăng vào báo cho thiên hạ thấy chắt chắt thảm trạng đó vậy. Nhâm chi chụp ảnh nầy và đem vào báo cũng chẳng tốn kém bao nhiêu, chớ nghe nói lụt mà không thấy tỉnh cảnh thế nào, đi chừa đặng lòng cho mấy.

Còn khi quyên tiền xong rồi, cách đem phát thế nào, tôi tưởng cũng nên chụp ảnh rồi đem vào báo cho những người có lòng hảo tâm kỳ quyên thấy cách phân phát cho dân như vậy đặng yên tâm thỏa dạ một chút.

Tôi tưởng ai cũng phải kể xuất bạc ra làm phước thì trong cho ngộ nhiều người có phước ấy mà được của mình, cho nên nếu mà thấy được hình nầy thì mới dạ biết bao nhiêu mà kể.

Tôi tưởng không cần chụp ảnh nhiều rồi đem ra hát bóng cho thiên hạ xem như Nhựt bổn vậy, tốn kém cho nhiều, ăn chụp mà coi hình lắc ngày, lắc thôi vậy thôi cũng đủ.

Nếu các nhà soạn báo Bắc kỳ có bề trễ sự nầy, thì tôi tưởng cụ Đặng trung Ngọc, Hội trưởng cuộc nghĩa quyên nầy, nên làm cho bổ tánh rõ.

HỒ-VĂN-LANG.

Vô Tuyến-điện

Thương nghị

Ông Herriot tiếp xúc-tích A-lo-mãng về sự thương-nghị lập nghị-ước thương-mãi. Ngày nay sẽ khởi sự thương-nghị lại.

Nhà cháy

Tại thành Naples lửa phát cháy theo trừ dãy bát bông và các nhà kế cận. Cháy hư hao rất nhiều.

Ngày 22 và 23 Novembre 1924

Sau vụ thích-khách

Thành La Caire (Ê gập). — Ông Lord Allenby giao cho ông Z-giool Pacha từ tuc cho chánh-phủ Anh-cát-lỏ ý bồi thường về vụ quan Nguyên-soái của binh Ê-gập bị ám sát, buộc chánh-phủ Ê-gập phải tạ tội, bồi thường 50 ngàn đồng livres và rất binh ở Soudan về.

Binh và chiến-thuyền Anh-cát-lỏ đương sắp sửa sang chiếm thành Alexandrie.

Đã bắt được bọn âm-sát quan Nguyên-soái rồi. Dân sự lấy làm lo lắng về sự chánh phủ Anh chỉnh-phạt.

Diễn-thuyết

Ông Serrant nguyên Thượng-thơ diễn-thuyết tại hội quán c Anneles ý về sự đồng tâm của cho-quốc, về vấn-đề dân đa mẫu, về vấn-đề Thái-bình dương, về vấn-đề Pháp Anh tương-tế là cốt cho sự hòa bình vạn-quốc

Chống án

Quan Nguyên-soái Al-le-măng Nathusius vô đơn chống án phát minh một năm tù.

Tuyệt-kỳ

Ông Lamet Pasha cựu thủ, ông Pathy Bey thân tập tòn Mới-đức.

Bão Ma-rốc

Trận bão bờ Ma-rốc làm cho quốc binh không rời đi được phải ở tại trại mà chờ.

Tin Rút-xi

Bộ ngoại-giao nói rằng tin đồn rằng binh đầy bắt chấn ngục ông Trotsky và ở tại Kremlin sẽ có chánh-biến và ông Krasine xin cải tri chánh-phủ Xô-viết lại là lời đồn huyễn. Ấy là tin cầu đăng phao-vông nầy Langsa công-nhận chánh-phủ Rút-xi sẽ đến đợi vậy.

Vay 100 triệu dollars

Phòng chứng-quyền bổ thâm 515/20 dượt-y cuộc vay 100 triệu của nhà Morgan bên H-kỳ để làm cho đồng quan khỏi mất giá. Phòng Lão-nghị đồng lòng 290 tiếng thâm duyệt-y cuộc vay ấy.

Huê-kỳ

Phu-nhơn Harding là tương-phu đảo Giá-quốc Hoê-kỳ đã tạ thế.

Di hài ông Jaurès

Chủ-nhựt 23 Novembre, chánh-phủ các bổ tướng về đã lên thuyền tại an nước linh-cữu ông Jaurès. Dân sự đi coi rất đông.

Ê-gập

Quốc-hội mật-nghị tổ lòng tin cậy ông Zaglool Pacha. Theo tôi như báo nói, thời Ê-gập chịu tiền bồi thường và lập tri phạm-nhơn chớ không ưng tăng mấy khoản khoẻ.

AI TIN

Bộ-quan mới hay tin buồn rằng bà thương-phụ Đô-pốt tr o mới tạ trần tại Vienlong ngày 25 Novembre nước ng tho đặng 61 tuổi, và định ngày 28 Novembre an táng.

Bổn-quán tổ đôi lời phân ưu cùng bửu quyến và cầu chúc cho linh hồn bà đặng về cõi Cháu đời đời trên Thiên đàng.

L. T. T. V.

GẢ CON ĐỜI CỦA

Tại sao tiên hỏi để cưới vợ không trả nổi?

Chẳng cần chi phải nói con trai lên-lên thì cưới vợ, con gái có tuổi thì lấy chồng; ấy là cái lý-thế thiên-nhiên, không còn sai lệch được.

Vậy, để đành rằng con trai cưới vợ, con gái lấy chồng; bất-cần là ai, hễ có con lớn khôn có vốc có tuổi rồi thì chỉ lo phải dựng vợ gả chồng cho con. Như may con trai thì thêm được một con (nàng dâu) nữa; còn như sanh con gái thời cũng phải dành cho vịn chữ va-qui, theo chồng mà xa cửa xa nhà xa cha mẹ. Nhưng theo thói tục của đời đặt-để ra ai cũng vậy thì cũng phải cam đành vậy cho biết sao. Hễ một đàng được thêm, tất có một đàng mất!

Bởi có đó cho nên đàng trai phâm muốn cưới vợ phải chịu tiền kêu, ít nhiều tùy nơi đàng gái muốn đó cao thấp. Mà lắm lại sự gả con đôi của ấy là lễ tự-nhiên, dầu cho thói nhà tục nước của dân-tộc nào cũng hễ; hễ gả con gái mình cho người chỉ nghĩa cả gì như đem con mình mà bán cho người ta vậy rồi. Từ đây phải xa cửa xa nhà, xa cha xa mẹ để đến ở nhà người, lấy giá-định của người làm chốn trăm năm. (Thế ấy thì ra có con mà chẳng được cho; con mình lại trở thành con của người khác). Dường ấy, dầu cho đôi bao nhiêu cũng đáng lắm sao? Vì nói rằng cũng có nhiều chỗ đem con mình mà gả cho người, để không đòi của thì chớ, lại còn phải bỏ-chi thêm hoặc năm ba trăm, một đôi ba ngàn để đi cưới là khác. Lễ cổ hai đường-nói: một là vì thương nết trong tài, hai là vì con gái của mình không đem nào đó, e không ai đi cưới, lấm xấu gia-phong, tăng phải dụ người kết nghĩa.

Song lấy là ở về số ít lắm; trong ngàn người mới có một đôi người gả con mà phải chịu tiền cho đáng trai đó thôi, chớ cái lễ bán phải lấy tiền là việc thường ở trong thiên-hạ.

Nhưng cũng, tuy lấy sự ấy ra mà luận thì nói vậy, chớ cũng phải quang-âm xét lại. Nếu cứ nghĩ rằng công sanh cực nuôi dưỡng của mình từ thuở đến giờ, tốn hao nhiều, cực-nhọc lắm dầu đôi bao nhiêu cũng chưa phỉ-phỉ; nên đợi ngày gả con lấy chồng đôi cho quả lễ thì thường thật không phải vậy. Vì cũng biết rằng có nhiều nhà đôi của nhiều lắm thật chẳng phải có ý muốn lấy đồ mà đắp cho phỉ qua cái công con nuôi nấng phụ hao chịu tiền bấy lâu, hay là ỷ có con gái mà để giá cho cao; chẳng qua cốt mong để sắm ăn sắm mặc cho con, bày lễ cưới cho rỡ-ràng long-trọng, được đẹp mặt thiên-hạ mà thôi đó. Dầu thế mặt lòng, cũng phải tây nơi lựa chỗ mà vừa vừa phải phải. Để gọi thương con yêu rể, mong sao cho vợ chồng về sau vui nhau được khá, con mình khỏi phải chịu khổ-khổ về-về tấm thân, thì trước phải nghĩ mà thương hại cho cái số tiền của mình đôi cho con mình đó; thế coi để như vậy mà đáng trai có đã được hay không, hay là phải đi vay đi hỏi của ai khác nữa.

Vả chăng, ta nên xét kỹ rằng: người mà tới nói hỏi con mình, lẽ cố-nhiên có lòng yêu chuộng lắm, cho nên vì đâu đàng gái có đôi cao mấy đi nữa, nếu một muốn đồng mà nếu có họ cũng đâm ưng chịu vậy, chớ chẳng lựa gì là một đôi trăm, năm bảy chục mà gọi nhiều không ở nhờ tới. Huống bước ấy mà nhằm nơi khá chẳng nói chi, rất gì phải chỗ ngộ mà vì lòng thương trường yên chuộng quá với cái số tiền đo mà bỏ liều sao? Hà chẳng phải rán đi hỏi cho người ta cho có?

Ấy là, cái hại to hơn hết là đi vay tiền cưới vợ đây, trường xa ai cũng có nghe có thấy rồi hại của lẽ đó thì nào rồi, trở g chẳng cần chi phải trương bảng-cờ nào mà viện chứng. Vả cũng bỏ có, gọ nên mới có rắn của phần nhiều người nói rằng: « Thà là cho vay hỏi tiền gì, chớ cho tiền vay đi cưới vợ không thông gì trả; mà có trả đi nữa cũng ba trả ba trở! Không phải! Xin đừng thưa rằng không phải vì cái điều gì hệ-trọng cả! Theo ý tôi xét ra chẳng chi lạ hơn là nền nước muốn cưới có một người vợ mà không có tiền đủ, phải đi vay bỏi thêm thì chỉ rõ rằng người ấy nghèo là rất đỗ xơ xác một thân mình mà sự học tốn hoặc về cơm gạo, hoặc về áo quần cũng chịu phí một mà còn không dư đủ thay, huống chi ngày cế thêm người vợ nữa, mỗi ăn việc chi cũng tiu phí xấp hai thì là cố-nhiên, có thể nào cho đủ, chẳng cần kể chi đến dư mà trữ vậy. Để vậy lại thêm một nỗi là vợ chồng mới, tình nghĩa còn mặn nồng khắc-khít, mỗ sự gì cũng muốn cho vẹn lòng nhau; nhứt là tánh đờn bà vợ được trang-hoàng tính đẹp, để mặt kẻ người trông vào, ngưỡ trong ngỏ đến.

Vì vậy mà nợ vay hỏi không trả; chớ có lẽ gì! Có phải điều hang dân chi đâu, theo thời mê-in đi cưới cho phần nhiều người tưởng ngỡ đó!

Ôi! Hại thay cho những đứng làm cha mẹ không kỹ xét mà thương con rể ngày sau! Hễ trông có chỗ nào đẹp, nói hỏi con gái mình thì cứ một lẽ là đôi cho nhiều đặng sắm ăn sắm mặc phụ-phỉ cho con, bày lễ tiết cho rỡ-ràng hai họ, chớ không ngờ rằng coi cái lại của hai trẻ cho ngày sau nầy thành nào! Để nói rằng muốn cho con gả mình chứng về nhà người được mặt mũi ăn no, đừng có những đều chi phải vất vả khó nhọc tấm thân, mà tốn như vậy đó rồi có thể nào mong được như nguyện. Cho nên đợi làm cha mẹ trở những mấu tài mà nói cùng phải gái mất cả hư thân; chớ mỗi khi gả con muốn đôi của bao nhiêu nên tùy nơi nhà trai cho có đủ khỏi phải vay hỏi của ai mà phải mang đồng công đồng nợ.

Lại để rằng vợ chồng là tình nghĩa trăm năm, cho đặng mất một ngày một bữa chi đó. Ấy vậy, nếu phải duyên phải nợ cùng nhau thì chi là chi để tiền bạc; nhưng không lẽ bắt ra rước hỏi mà gả, không, thời xem ra cũng dị kỳ, e miệng thế đèm pha ở ăng hay xét nét, nên buộc phải đôi chớ kỳ-thị; chẳng phải có con trông lớn khôn gả lấy chồng đặng đổi của cho nhiều, vì chính thật là một đều rất hại to kiếp người cần đôi lứa kỳ

L.-Q.-V.

Nhà hàng Lương-Hữu
Rue Carabelli — 8-10 - 12
Kính tỏ cùng qui quan qui khách.
Từ ngày tôi mở cửa đến nay cũng nhờ ơn qui quan thương tưởng nên mới đặng thạnh mậu. Tôi hết lòng tạ ơn ngày nào những mến ngon và thay đổi luôn luôn để qui khách vừa lòng.
Mỗi tuần như vầy đổi có ca luôn luôn.
Thứ bảy nầy đổi có khác ca. Mời lạ hay lắm.
Xin thỉnh qui khách đến giúp vui, trước nên dùng bữa ngon, sau nghe đờn ca cho vui.
Kính thỉnh,
Chủ nhơn, NGUYỄN-PHƯỚC-LANG

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

LỤC TỈNH TAM VĂN

HÃY COI CHỪNG
Thuốc
Giả mạo theo kiểu
CỜ NÀY

CIGARETTES
NATIONALES
Hãy hút thuốc cây cờ Tam Sắc đã ngon và không khô cổ
Hãng : Cie de Commerce et de Navigation d'Extrême-Orient
(ALLATINI) Saigon làm Đại-lý

PHẢI COI CHO KỸ
HIỆU CỜ
TAM SẮC
sẽ mua

Đông-pháp thời sự

NAM-KỲ

Văn hi-hang

Tối nay hát Đông-châu liệt-quốc

Tuồng: « DỰ-NHƯỢNG KÍT HUẾ BÁO »,

Chia làm 7 màng

Tuồng nầy xi cũng đều biết, vì bát bộ thường hay có hát. Nhưng bạn Văn-hi-hang lại sắp theo điệu hát Cải-lương, có nhiều đoạn thảm não mà lại cũng có chỗ vui cười lắm lắc. Tuồng nầy có nhiều bài ca, vì nhiều câu ngâm rất hài tuồng hồng hảo, xin mời qui vị đến xem mới biết.

Anh em mà chơigì vậy

Tên Nguyễn văn-Vang, đóng sách tại nhà in Portail, nhà ở đường tên Legrand de la Liraye, thua rằng người anh em bạn tên Dũ, bữa 23 Novembre, hai anh em vô xem vườn thú chơi, rồi xe máy đụng lộ. Tên Dũ thừa dịp tên Vang ngã lăng, nhảy lên xe máy đóng nắp.

Xe máy hiệu « Dion Bouton » số 217866, giá đáng chừng 50 đồng bạc.

Vang khai biết tên Dũ, chớ không biết nhà cửa nó ở đâu, mà cũng không biết nó làm nghề gì. Nó là dân bịnh bồng.

Như thế hỏi sao ra. Thôi rồi bà trụ sở xe máy, thôi phí phà đi.

Thực nghiệp ngân hàng (B. I. C)

Ông chủ ban hỏi cổ bạc vạc ngân hàng thực nghiệp, xin mời chư vị có gởi bạc tại ngân hàng ngày 29 Novembre tới đây, 13 giờ, nhóm tại dinh Đốc-lý để nghị về sự định cách bồng trả bạc lại cho mình cách nào.

Vậy xi có gởi bạc tại ngân hàng ấy, cũng nên đến nhóm.

GIABINH

Túng quá rồi làm bậy

Bữa 30 Novembre 1924, 15 2 giờ trưa, tên Dương-hữu Khai, 20 tuổi, nhà ở tại Gò-công, vì có việc nên phải khỏi cửa lại đi. Trong nhà không có đồ đạc chi nhiều lắm, chỉ có một hộp bằng giấy đựng quần áo để trên tủ chưng.

Anh ta đi rồi mới về, qua bữa sau mới hay cái hộp ấy hộp ấy bị những của mất, bèn lập tức đi có. Tên Khai có ý nghi cho tên ở lâu của cậy là Trần-văn-Tam 18 tuổi đó, bắt nó đến tên Tam tới. Quả thiệt, tên Tam không thi gì ai cả cả. Hỏi đồ ấy bây giờ để đâu, thì chối là cùm-rùm bằm rằng: Tôi nghiệp, vì nghèo khổ quá nên lấy rồi thì đem tiệm cầm rồi.

Hãy nghèo thì làm ăn lương thiện gì, chớ sao lại ăn cắp quần áo của người đem đi cầm vậy chớ? Đừng chối! Ai cũng biết « nhưn tâm tất biển » mà đâu biển sự gì cả, chớ có phải dại rằng biển về nghề ăn cắp ăn trộm đâu!

Vụ còn đang giam chờ ngày xử.

Hội du-lịch Saigon

Hôm thứ bảy tuần rồi, 23 Novembre, lối 5 giờ chiều, hội du-lịch nhóm tại nhà hội, số 12 đường Norodom.

Có mặt ông Bauquier, Dasson, Guy, Rouelle, Lambert, Orsini, Ardin.

Hội nhóm đến 7 giờ mới mãng; trong lúc nhóm có bàn nhiều điều hữu ích lắm. Ngài Rouelle nói tàu Orénoque sẽ giải bản, là tại máy lâu chỉ, chớ tàu chưa hư chưa cũ, vậy cho chỉ lấy chiếc tàu ấy mà làm một cái nhà nổi dưới sông khi đẹp lắm. Là gỗ may đem lên, đóng thêm buồng cho rộng, rồi lợp cỉ3 nóc đó cho tiện mà đến, thì ngài tưởng đẹp lắm, ai ai cũng vừa lòng. Thứ nhứt là mùa nực, xuống đó hứng gió thì thông mát mẻ. Lại hiện thời, nhà ngủ cho đẹp, cho sạch, cho mát, Saigon còn thiếu nhiều lắm.

Hội nhóm lời, mà đề tính lại coi, nếu lời lỗ thành tựu, thì qui cỉ o cuộc du-lịch lại Saigon lắm.

Ông Bột-tường nói muốn cho cuộc du-lịch Đông Pháp càng ngày càng mở mang thì hội đứng sợ đến tiền, hãy xuất ra động phải y 1 người đi du-lịch nói xứ, đặng tìm chỗ là về nói lại cho kẻ khác đi, như vậy mới có mối lợi lớn phát. — Sau hội chiêu.

Ấy là hai điều nên chép vào đây cho độc-giả biết.

LẠITHIỀU

Rủi ro vỡ xe hơi

Hôm 10 Novembre 1924, cái xe hơi số C. 316 ở Thudaumột chạy về làng Bình-nhâm (lanthiên) nhớp-nhớp Phú-n-Nhuận. Khi đang tên sô-phe thấy đàng trước có một người đàn-ông đang đi, bèn bẻ kèo lánh-lỗ và tớp bớt máy lại; vậy mà người đi chẳng nghe. Xe chạy gần tới rồi, chẳng biết vạo, tên sô-phe la mấy tiếng mà tranh không lấp, tăng phải chạm nhằm vai trái người đi đường ấy tại về xe. Chạm rồi, cái xe vì quành qui không biết làm sao liền nhảy trong lên bờ cỏ; may thay ấy tên sô-phe và người ngồi trong xe là rằng nhảy đứa ra, chớ không thì cũng phải hại to.

Còn người đi đường đó, bị chạm nhằm vai, song không có sao; cũng may phước lắm đa.

Vụ còn đang tra vấn chưa rõ tại sĩ.

SADEC

Café lên giá

Đêm thứ tôi không biết mấy giờ tại Sadec bây giờ chợ nào cũng mới tách nhà sa; mà nó còn nói nghe có lý quá. Có người nói chú bánh-xe quá; rồi nó trả lời nghe cũng phải quá; nên đang khen cho chệ-ạ sang ý. Mà chú sao vậy? Lẽ phải thay không-ý? Có nói tôi bán mắc thì chú biết. Annam ra bán rẻ cho chú cũng; chớ tôi đây bán mắc mà Annam cũng hoài; rồi Annam bán rẻ mà Annam không cũng; chú không mắc-cỡ sao? Đó phải mình đem tiền tới cho nó ăn rồi nó cười mình dại không?

CÔNG CAO THƯỜNG HẬU

Bất may mắng thay tại hạt Sóc-trăng tổng Định-thường, có một thầy cai tổng hay nhớt, nhớt-em quan trên khen lắng cho vinh thăng trước Huyện năm, tỉnh danh là Trần-minh-Hậu. Từ ngày ông lên làm cai tổng cao đến khi vinh thăng Huyện hàm tới giờ, thiệt là ông có lòng vì nước, vì dân, chăm lo bổn phận, trên ông vâng ý anh nước, dưới ông rất đức cho nương dâng nội tổng.

Mới đây ông xin quan trên bắt đầu đắp một cái lộ từ Cái-côn xuống tới chợ Kế-sách, dâu đó bắt chia đắp 10 đà xong.

Dân chúng vâng lai cận tiện làm; ấy là đều thứ nhứt của ông làm phải, chẳng nệ công lao tiền tốt.

Và đóng cái phố xá, lập ra một cái chợ tại vàm Cái-côn, để có chợ thì chớ mà lại còn có đồn, có nhà công-sở, có nhà dài, có nhà hát, có chành lúa.

Thiệt xem ra một cách ngày nay, đẹp đẽ theo trong như vườn vậy. Như chợ đã mà dân chúng khỏi chết trôi, vì khi trước chưa có chợ đó, thì dân chúng phải qua chợ Trà-ôn mà mua đồ. Nếu đi chỉ cho khỏi dân ngan-sông sông. Như trời mưa gió lắng thì chẳng nói làm chi, vì bằng phong vũ bất kỳ, ra nẻo sông sẽ phải gió, sóng nổi ầm ầm, thì làm thế nào cho khỏi cảnh ma chết.

Nói vậy từ ngày ông lập chợ Cái-côn rồi, thì dân chúng rủi có phước-lắc, khỏi gian bắc cho bà Tuầy-s ấy là lợi nói về phần người rủi». Ấy là sự phải thế nhi đó! Và lại ông còn xuất số bạc lớn là 300 đồng, cất một cái nhà bảo sanh tại chợ ấy và ông xin đất lại lợi có mẹ lấy đất đó mà lo bề bảo sanh cho thiện-nữ. Từ bổi ông cất nhà bảo sanh rồi tới giờ, biết bao là cứu bà mang nặng đẻ đó mà khai hoá nở nhuy. Thiệt là tiện cho người sanh sản biết mấy. Ấy cũng nhờ ơn ông ba cổ lên nhiệt thành, chẳng nại tốn của thất công, nên ra ơn cứu chúng như thế!

Ấy là đều thứ ba của ông phải nghĩ đó! Trong mấy đều ấy thì trong hồn phố bạc trên bao đây, ấy là đều hăng nhiều có thật, chớ chẳng phải lời vì thân thích, hay là bưng bợ đâu chi. Nói tắc mắt đều là tôi chẳng có cang nhập về dịp chi trong sự tăng thưởng cổ ấy thầy ông bà có lên nhiệt thành, biết thương nói giống nòng lạc, nên tôi trộm lời mà phô bày cho chư vị nhàn đam ấy cùng đó, còn người đời chánh, thì xin chớ có sao quan chủ tỉnh Sóc-trăng đã ý đoái công trọng thưởng cho ông, hầu làm gương cho đoàn hậu tấn. Nếu động theo lời tôi nói nguyện, thì ơn quan lớn về công, mà lại phỉ lòng hương đăng vọng trông hoài nước

DƯƠNG-NGỌC-CANH, Giáo tập,
Auriac-thâu, Mương-khai, Sóc-trăng.

Nguyễn-xích-Hồng
HỌC ĐƯỜNG

Dạy Pháp văn

Từ lớp chót sắp lên đại tức không cần dạy văn quốc-ngữ.

Dạy Hán văn
(mỗi tuần)

6e classe B 6 giờ.
6e classe A 6 giờ 1re Année 2 giờ.
5e cl » 2e »
4e cl » 2e »
3e classe B 2 giờ.
3e classe A »

Dạy rất cẩn mẫn và nghiêm nghị.

Vệ sanh chung

Ai có ý xem xét kỹ thì thấy rõ mấy năm gần đây người Annam mà nhứt là mấy tay một thể thảo trước khi tập diễn những miếng quờn một nhọc họ hay đàng thở rượu chắc hiệu « PREIGNAC ».

Thứ rượu nầy mùi vị điệu dàng để uống, mà chất rượu lại hiền làm cho bổ khỏe, gắng gân cốt, giúp thêm sức mạnh thiệt là một thứ rượu đại hữu ích cho tráy nhà luyện tập thể thao.

Bán sỉ và bán lẻ tại hãng BOY LANDRY. 17, place de Théâtre Saigon có thứ bỏ chai sẵng và có giao trong tháng của ngoài.

Tối nước so sao quan chủ tỉnh Sóc-trăng đã ý đoái công trọng thưởng cho ông, hầu làm gương cho đoàn hậu tấn. Nếu động theo lời tôi nước nguyện, thì ơn quan lớn về công, mà lại phỉ lòng hương đăng vọng trông hoài nước

DƯƠNG-NGỌC-CANH, Giáo tập,
Auriac-thâu, Mương-khai, Sóc-trăng.

Không phải đó giả

Hãng BOY LANDRY chứng chắc rằng thứ rượu Champagne hiệu MOET & CHANDON nhân sanh mà bên Pháp Quốc người ta ưa dùng hơn hết là thứ trên đầu NÚT VÉ CÓ BAO KÍN và có một cái ngôi sao năm nhánh. Đó là thứ Champagne hiệt chớ không phải là đồ giả nên chúng tôi xin các vị thường dùng nên lưu ý đến.

Chư tôn có mua nơi các tiệm bán đồ tập hóa thì hãy nói thứ thiệt Moët & Chandon trên đầu nút có bao kém thì mới khỏi lầm.

Bán sỉ tại hãng BOY LANDRY.
17 place Théâtre Saigon.

Lời tôi yêu

Suối Perrier có một mình PERRIER CÔNG-TI có quyền lấy nước bán mà thôi. PERRIER CÔNG-TI là một Công-ti Nặc danh, vốn 3.000.000 quan bản hội ở tại Vergèze (Gard).

Bởi vậy cho nên nước suối Perrier bán ra có một hiệu Perrier mà thôi. Nếu có lời chi hoặc bởi tiếng dẫn, hoặc trong cửa viết, rằng nước suối Perrier cũng còn có hiệu khác, tên khác nữa, thì quả là một sự tranh thương gian giảo, trái luật, nói Perrier Công-ti hỏi. Bến lưu ý.

VỀ VIỆC TÀI CHÁNH

Ngày 26 Novembre 1924.

GIÁ BẠC

	sớm mai
Nhà nước	10F.40
Ngân hàng Đông-pháp	10 45
Bát de G. de la Banque ind. de Chine	10 40
Ngân hàng Hongkong Shanghai	10 50
Ngân hàng Chartered	10 45

MỄ CỐC

Giá lúa chỏ đến nhà máy Cholon bao 1lg luân giá 100 kilos

Vinhlong	6$ 15	à 6$25
Gocông	6 45	6 55
Bãixâu	6 45	6 55
Baclieu	6 60	6 70
Namvian gạo trắng mùa cũ	6 00	6 10
» gạo đỏ mùa cũ	5 25	5 35
Giá thường bực trung	6 41	6 51

Tàu đi các nước

Tàu chạy về Pháp-quốc

Chiếc Amazone sẽ chạy đi Pháp-quốc ngày 29 Novembre.

Chiếc Compiègne sẽ chạy về Pháp-quốc lối 2 Décembre

Tàu ở bên Pháp-quốc chạy qua Saigon

Chiếc Amiral Posty ở Colombo chạy qua Singapore bữa 19 Novembre.

Chiếc Paul Lecat ở Port-saïde sẽ đến Saigon ngày 7 Décembre lối 8 giờ.

Tàu ở Tonkin Trung-quốc và Nhựt-bổn chạy qua Saigon

Chiếc Amazone ở Nhựt-bổn Trung-quốc đi đến Saigon hồi 11 giờ sớm mai nầy.

Chiếc Amiral Latouche Tréville ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 29 Novembre.

Chiếc Compiègne ở Tonkin sẽ đến Saigon ngày 30 Novembre.

Tàu chạy đi Nhựt-bổn Trung-quốc và Tonkin

Chiếc Paul-Lecat sẽ chạy đi Trung-quốc và Nhựt-bổn ngày 5 Décembre.

Chiếc Maurice Long sẽ chạy đi Bangkok ngày 28 Novembre.

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT
GET
rượu nầy uống đã mát mẻ và mắt khan tiếng.

Tàu đi Lục-tỉnh

Chiếc *Khmer*, chạy đi Lục-tỉnh ngày thứ năm 28 Novembre, 9 giờ tối.

Chiếc *L. Blanchet* chạy Pnompenh, Angkor Bestpreh, ngày thứ năm 27 Novembre 1924, 9 giờ tối.

Chiếc *J. Rouzy* chạy đi Cambodge, Lees Bocte thứ bảy 29 Novembre 1924, 6 giờ tối.

Chiếc Arcona Xuan-ky chạy Cap. Saint Jacques, Cantho, Vinhlong, Sadec, Longxuyen, Chaudoc, Kampot, Kampong-Saom, Bangkok ngày 1 Décembre, 6 giờ tối.

Tiệm đổi chủ

Tiệm hớt tóc hiệu « NAM-ĐỒNG LỢI », tại đường d'Espagne, số 160, của Mme Lý-thị-Bổn đứng bài sang-ý bán lại cho tôi ý theo tờ bán đã lập trong ngày 22 Novembre 1924.

Kỳ trong tám ngày, kể từ ngày 25 Novembre 1924 có lời rao nầy đăng vào báo L. T. T. V. cho tới 2 Décembre 1924, nếu ai có đều chi ngăn trở về sự bán tiệm nầy thì xin đem giấy tờ theo phép định mà suy tỉ-kê với tôi.

Quá ngày 2 Décembre 1924 thì việc ai trước tôi không biết; tiệm « NAM-ĐỒNG-LỢI » đã bán rồi tôi làm chủ.

Mme TÚI THỊ ĐẶNG.
140, Rue Chasseloup Laubat, Saigon).

MUỐN BÁN

Vì đi nên muốn bán 1 cái xe-hơi torpédo CITROEN kiểu giảng rất đẹp 4 hay là 5 chỗ ngồi 10 chevaux còn mới, xài không bao lâu máy móc còn tốt.

Nhưai có muốn mua thì xin do nơi nhà hàng Bungalow Thudaumot mà bàn tính.

Người biết dùng

Cái nước suối PERRIER nhờ đến chư người biết dùng để rồi mà tránh khỏi bực nhiều phải ra đường. Khi vị nào đi ngoại-ấy mà mới khỏe, nên đều nhớ rượu Chartreuse hay phe vỏ thứ rượu ấy thì nó cũng thêm mới, giờ vị thứ thơm thơ mà ăng mà không đến tánh cái thứ rượu ấy nó cũng không thanh đạo sao đó hay gì?

Rượu hiệu RHUM DU PILAR nầy
Trữ tại hãng L.U.C.I.A
La một thứ rượu đặt bằng mía ròng, nên mùi thơm mà lại ngon lắm

Nếu ai thường dùng rượu nầy, thì tinh thần rỏ nên tráng kiện; nhứt là trong con bịnh hời khí lưu hành, như dòng thường rượu nầy thì tránh khỏi các thứ bịnh truyền nhiễm.

Còn bình nhựt mà thường dùng, thì kinh lạc lưu thông, mau tiêu hóa vận động.

Thiệt là một thứ rượu rất hữu ích; xin chư-tôn mua thử mà dùng, thì mới rỏ là vật hữu dụng.

Như có mua, xin hãy nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu: chữ vàng, lại chính giữa trong thì có hình Đức-chúa Bà đội mũ triều thiên, tay bồng ẩu chúa, thì mới khỏi lầm đó giá mạo.

L'Union Commerciale Indochinoise & Africaine
34, Boulevard Charner. — Saigon

PATHÉ BABY
HÁT BÓNG TẠI NHÀ

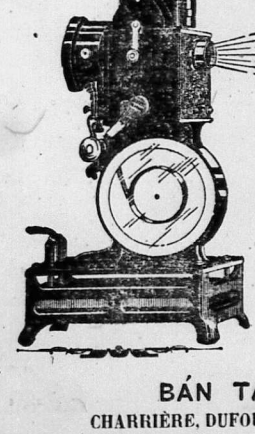

Thứ máy hát bóng nhỏ nầy để dùng ở trong phòng khách, cách cho máy móc chạy rất dễ dàng, ai dùng cũng được thiệt là một thứ máy rất tiện dụng.

Thứ máy hát bóng nầy làm vui lòng người lớn và kẻ nhỏ nữa.

Có bán đủ thứ phim đợi ảnh khôi-hai, bi-kịch, hóa-học, thể thảo v. v.

Một cái máy trọn bộ: chạy bằng điện khí, có tấm vải trắng để đợi hình cỡ 54 ×40 và 1 bộ để đi chuổi máy, giá ..... Frs 350
Thứ phim thường, 1 cái Frs 8
Thứ phim màu, 1 cái Frs 12
Máy điện khí riêng MAGNETOS để dùng cho máy PATHÉ BABY nhâm xỉ không có đèn khí, 1 cái..... Frs 300

BÁN TẠI HÃNG
CHARRIÈRE, DUFOURG, GARRIGUENC & Cie Saigon.
NADAL, rue Catinat, Saigon.
PAULUSSEN, Boulevard Charner, Saigon.
PAUMIER, rue Catinat, Saigon.
A L'ART MUSICAL, 2, rue Turc, Saigon.
ANTOINE DAM, 21 rue Amiral Dupré.

Hãy hút thuốc gói và thuốc điếu **CÀ-LỐP**

GLOBE

Các thứ cần dùng của Việt-Nam ta

MARQUE DÉPOSÉE ET GARANTIE
VINH-PHƯƠNG
86 — Rue Chanvre Hanoi

Registre de Commerce de Hanoi N° 458

MAISON DE VENTE DIRECTE DANS TOUTE L'INDOCHINE
PRIX NET

Trà ký chường ướp hoa sen thiệt thơm.....	1er qualité	1 $ 00 — 2e 0 $ 50	hộp nhỏ
id. lài thiệt thơm.....	id.	0 40	id.
Trà bột ướp hoa sen.....	id.	1 60 — 2e 0 50	hộp lớn
id.	id.	0 50 — 2e 0 25	hộp nhỏ
Trà mạn hảo ướp hoa sen.....	id.	2 00 — 2e 1 00	hộp lớn
id.	id.	1 00 — 2e 0 50	hộp nhỏ
Thuốc lào rất ngon, bánh 6 lượng Annam.....		0 $ 70 — 0 $ 60 — 0 50	1 bánh

Ngài nào mua xin gởi bạc đặt cọc trước 15/-, còn thiếu sẽ gởi Contre remboursement. Ai gởi mua bạc mặt sẽ không phải chịu phí chỗ chi hết

Bản biểu có *Catalogue Illustré — Échantillons*, ngài nào muốn lấy *Catalogue* xin gởi theo một cái bạc, bằng cò thơ (*Timbre poste*) thì bản hiệu sẽ gởi tới liền. Có 126 thứ hàng đã trình tại tòa chứng kiến *Marque déposée et garantie*.

Những Mandats và thơ xin đề rõ là :

VINH-PHƯƠNG
86, — rue Chanvre Hanoi

HÃNG
R. Chomienne Magasin Universel
187. — Đường Catinat Saigon — 187

Thiệt ngộ
(2 máy nhập một)

Máy nói « Perfectaphone » dùng với dĩa hát chạy kim nào cũng đặng.

Số 3. — Thứ hộp có sơn, trong có ngăn nắp.
Chạy được 1 mặt trưởi, dĩa hát 30 c/m..... 45 $ 00

Số 4. — Thứ hộp có sơn, trong có ngăn nắp.
Chạy được 1 mặt trưởi dĩa hát 30 c/m..... 50 $ 00

Số 5. — Thứ hộp có nắp dậy trong có ngăn lớp.
Chạy được 3 mặt đĩa, giá..... 72 $ 00

ĐỒNG HỒ LỚN

Westminster
Số 3285 — Kèn có góc, 5 khúc giá..... 66 $ 00
Số 3267. — Kèn có góc, 8 khúc giá..... 85 00
Đồng hồ tử..... 28 00

Thêm 1 $ 50 tiền vô thùng và chở chuyên

Phần thưởng quí trọng
Cho những người hút thuốc **JOB**

Hãy nên hút thuốc JOB vì mùi đã ngon lại thơm, không khô cổ, may được ***Bon prime*** thì được lãnh đồng hồ trái quít bằng vàng, xe máy.

Cái ***Bon prime*** đó hình dạn như vầy.

Nó bằng một miếng giấy carton mỏng, vuông vức sáu phân, một bên mặt thì có hình ông già hút thuốc **JOB**, còn bên khác thì có chỗ bằng ký tên và có nhựt định trước thường đồng hồ hay là xe máy. Phần thưởng nói trên đây đều là đồ xứng đáng.

Thuốc **JOB** trữ tại hãng **BOY LANDRY** ở gần nhà hát Tây.

Vậy chúng ta hãy nên hút rông thuốc **JOB** *hay là không hút thuốc.*

Công văn
(Tiếp theo)

Cách đặt sự xem và sự sửa những ống nước phía trong

Điều thứ 9. — Ống nước phía trong nhà không có kể luôn với ống nước ngành riêng mà bằng đã đặt ở trong đất của người mua nước, y theo những điều nói trong khoản thứ 4 và thứ 5 của thể lệ nầy.

Ống và các cuộc tiệt phía trong thì để cho chủ mua nước đặt tây theo ý mình và được chọn lựa dân thợ mình làm, nếu họ giỏi nghề. — Thành-phố và Hãng nước và Điện-khí Đông-pháp không có bảo lãnh sự trắc trở và sự niềm nghi có xảy đến.

Chủ mua nước phải nộp tại tờ cho lý cang và thường cái ống và máy nước phía trong đồng khỏi sự hủy hoại nước hồi tại sự hư mà ra.

Bất luận là chừng nào thành phố và hãng được phép biểu người của mình đi xem xét ống nước và máy nước phía trong nhà của chủ mua nước, theo điều đã định trong khoản thứ 11 của thể lệ nầy.

☆☆

Sự tu bổ, sự thử và sửa lại những ống nước nghành riêng và những đồng hồ nước

Điều thứ 10. — Việc tu bổ những ống nước ngành riêng thì về phần của hãng Nước và Điện-khí Đông-pháp làm.

Sự tu bổ ấy không có tốn tiền chi của chủ mua nước.

Cấm chẳng ai có quyền chi của chủ mua nước mà hay là biểu người khác coi, làm việc chi, đổi cái chi trong cái ống nghành riêng của mình, nếu không hứa thì sẽ bị bắt chẳng phải nước cho nữa.

Nếu mà tại chủ mua nước làm hư hại cái ống nghành riêng đó thì phải chịu tiền sửa lại. Sự sửa lại nầy thì phải để cho hãng Nước và Điện-khí làm. Tiền sửa lại đó sẽ tính theo giá đã định trong điều thứ 9 khoản thứ 6 và thứ 7 trong thể giao kèo mà thêm ngày 12 Avril 1920 và có quan Độc-lý phê.

Điều thứ 11. — Sự tu bổ những đồng hồ nước thì để cho hãng Nước và Điện-khí Đông-pháp làm. Hãng nầy cứ giữ bảo lãnh xem sóc việc máy móc chạy đều.

Về sự tu bổ ấy tại chủ mua nước phải trả tiền đã định trong điều thứ 19 của thể lệ nầy.

Cấm nhặt chẳng cho chủ mua nước coi hay là biểu coi làm việc gì, sửa lại cái chi trong cái đồng hồ nước. Nếu không tuân thì tức thời bị bắt không có phát nước cho nữa.

Những điều buộc trong khoản trên đây chỉ về bắt cứ là đồng hồ bắn đến và đồng hồ cho mướn.

Việc tu bổ đồng hồ mà về phần hãng làm đó thì không tính việc sửa, bỏ, tại hư chẳng phải vì nước chảy ra ra. — Những việc sửa đó thì về chủ mua nước chịu, tính theo giá cả của thành-phố định y theo trong điều thứ bốn trên đây.

Điều thứ 12. — Bất luận ngày giờ nào và không cho người mua nước hay là người ở trong nhà hay trước, thành-phố và hãng Nước và Điện-khí Đông-pháp được phép biểu người làm việc đi kiểm-soát nước ở ống nghành riêng và đồng hồ nước.

Chủ mua nước và người ở trong nhà lớp ức phải cho phép những người làm việc của thành phố và của hãng Nước vào nhà mà kiểm-soát.

Nếu cản trở không cho mấy người ấy vào thì sẽ có một ông quan hầu-lý của thành-phố làm một tờ vi bằng chứng sự cản trở đó. Quan Độc-lý được tờ vi bằng rồi thì tức tốc day bắt sự phát nước cho chủ nhà ấy và lấp tức có người của thành-phố hay là người của hãng đến khóa liền lại cái vòi ngăn nước phía ngoài.

Chừng nào kiểm soát xong rồi và có một người nữa thì của thành phố làm một tờ vi bằng, thì quan Độc-lý mới cho phép phát nước lại và mở cái vòi ngăn nước ra.

Nếu người làm việc của hãng Nước muốn vào nhà mà kiểm-soát ống nghành riêng phải trong hay là đồng hồ nước thì phải trình cho chủ nhà xem một cái giấy phép của quan Độc-lý cho, có đề tên người ấy và day đi kiểm-soát hay là sửa ống nghành riêng và đồng hồ.

Những điều buộc trong khoản nầy chỉ về việc sửa ống nghành riêng và đồng hồ nước.

Việc kiểm-soát và việc sửa lại ống nước hay là đồng hồ nước thì làm được từ 7 giờ tới 11 sớm mơi và từ 2 giờ tới 6 giờ chiều mà thôi.

Điều thứ 13. — Khi ngưng phát nước cũng đang để kiểm soát mấy ống nghành riêng và những đồng hồ nước, hay là khi sửa sang mấy ống nước đó cũng là mấy cái máy đề lại, thì chủ mua nước chẳng được đòi tiền thiệt hại chi hết.

PHÒNG TRỒNG RĂNG
VINCENZI
Quan Tấn-sĩ Lương y MALZACH ở Paris

Chuyên nghề trị bịnh đau họng và răng. Trồng răng vàng và các thứ

Dây thép nói 371

Số hiệu 22 đường Lagrandière

Khám bịnh từ 9 giờ đến 12 giờ mỗi bữa và đến chỗ kỳ hẹn

NÀ LÁY

Ai cũng đều biết nà lấy là khí gái của chị em, lẻ thường cuộc sự làm, vì ban đêm sẽ ngủ bảo còn thấy lên, chỉ như nà lấy ngứa bên không biết đâu mà tránh. Tại tiệm tôi có trữ nà lấy theo kiểu kim thời bán lẻ lắm, giá như sau đây :

Nà lớn lấy trên như nà bán thuở nay giá 2$50 một cây, tôi gởi người mua chịu.

Nà nhỏ vừa (moyen) lấy trên 2$ là 1$50 một cây.

Nà vừa (moyen) lấy dưới như vừa giá 1 đồng một cây. Mấy chỉ ghe buôn nên nắm một cây nà nhỏ để trở hồi và nắm một cuốn lượt là gởi phòng khi đến thử tra xét, một cuốn 0$30 vậy tôi sẽ bán.

BÙI-QUANG-NHƠ (Gocong).

SOCIÉTÉ
INDUSTRIELLE
DE VINH HOI
Parsons : 122 Boulevard Charner. — Saigon

LÒ GẠCH MỚI CHẾ TẠO TẠI VĨNH-HỘI
SAIGON

Hỡi người Annam,

Nếu Chư tao muốn cất nhà và xây tường cho chắc chắn và bền mà tốt hãy đến tại hãng làm gạch mới chế tạo hay là vôi thơ, mà mua gạch thì Chư-vị sẽ đặng vừa lòng chẳng sai.

Vì sợ mà mua đã kỹ con, và chắc chắn, nếu Chư-tôn chẳng đến mua thì chẳng lợi tức thi.

Vì chưng gạch thì sự xây bằng chẳng bằng thời gạch thường mỗi lần nhiều hơn, bền bỉ hơn thứ gạch thường hay phân.

Vì thế gạch nầy xây rồi một lần mà thôi chớ chẳng cần phải bỏ thêm nữa.

Vì gạch nầy làm toàn bằng với Cảng hàng và nhà hàng ở Bình-hòa, nên tốt lắm, để lớp mà lo đây hoa.

Bởi Chư-tôn muốn, đồng thứ gạch mà nhà tôi có ra mặt để bổ đồng Chư-tôn đến Chợ-đũa.

Vậy hãy mau mau đến mà thương nghị cùng hãng tôi hay là gởi thơ cho hãng nầy, thì hãng sẽ gởi tới liền.

(Quảng cáo)

Đáng ao VELO-SPORT

ở góc đường Catinat và Turc
mỗi bài số 26 — SAIGON

Đại biểu của các hãng xe máy WONDER, ROCHET, ROLAND *và* BIVOTO BAYAT.

Nhờ dân lịch-lãm, tốt đẹp, nhờ sức bền bỉ chắc-chắn nên xe máy hiệu WONDER *vẫn đăng chỉ thắng luôn.*

Mời đây tên Van Hendel, cỡi xe nầy, đặng ăn giải nhứt trong cuộc đua « Critérium des As » lần thứ năm, một trăm cây số chạy trong 2 giờ 12 phút 30 sao, Quả là một kỷ thú thắng rỡ danh của xe hiệu WONDER, *còn hơn kỷ nó thứ-thắng năm 1923 rồi.*

Bán hạ giá

Vả Cao su đặt DU ASBLE *và niềm để xe máy và xe nhỏ cũng đặng.*

Đèn hiệu PHILIPS *để dùng cho xe hơi — Thứ vận thấp một bực và có thứ 2 bực.*

Hình thu vật bằng đồng để xe máy đủ thứ

Sự định phát nước

Điều thứ 14. — Nước phát-thi tính theo từng chuồng và giữa thước chuồng.

Số nước tiêu xài mà để coi hay trên đồng hồ nước thì về phần hãng Nước và Điện-khí Đông-pháp do theo mấy cái đồng hồ nước đó mà tính trong 15 ngày cuối mỗi kỳ ba tháng trong năm.

Về những phần nước bán mà để hầy tờ giao kèo theo điều thứ 3 trong thể lệ

(Mai tiếp).

重古雨法
FAA YUE
65, Rue Catinat SAIGON

Bán đủ các thứ đồ xưa bằng sành, bằng đồng cả, ngọc thạch, mã não, thủy tinh Roche, tượng nhỏ bằng ngà ăn giá thật rẻ

RUOU COGNAC
HIỆU :
SISQUIT DUBOUCHÉ & Cie

Rượu mạnh này *ngon nhứt hạng* Ai *không uống uống làm*

DENIS FRÈRES
Là Đại-lý ở Saigon, Haiphong, Hanoi, Pnom-penh và Tourane.
Mỗi trở bên tai hẳng

Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào)

Tan-Lâm-Long & Kam-long-Chanh
839 841 Rue des Marins Cholon

Seul dépositaire des articles de Paul Canavaggio et de Chapeaux Borsalino.

CHAPELLERIE *Nón nỉ tại tiệm tôi có bán thứ tốt nhứt làm theo kiểu kim thời. Hiệu* **Paul Canavaggio** *và* **Borsalino** *có danh tiếng bên phương Tây. Giá rẻ hơn hết*

PARFUMERIE *Dầu thơm nhứt hạng tại thành Paris như là : Houbigant, Coty, Roger & Gallet Rigaud, Gellé Frères*

Articles émaillés et aluminium *Các thứ khăn hàng kẻ ăn với tôi lắm.*

Hóa một nhiều quá, kẻ không hết, xin quí ông qui bà đới gót lại tiệm tôi coi mua thì rẻ.

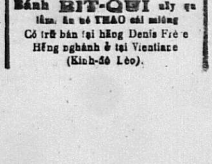

Bánh BIT-QUI *này ai làm ăn bổ THẢO cái miệng*
Có trữ bán tại hãng Denis Frère Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào).

Tiện cho quí vị

Bổn hiệu trước kia lập ở Cholon Đường Quảng tông cái *Rue de Canton* số 82, hiệu HIỆP TÂN, chuyên lãnh làm Mâng. Diêm. Liêng, thuộc về cuộc Quan Hôn, Tang, Tế v. v. Nay muốn cận-tiện cho quí vị ở Saigon nên bổn hiệu mở thêm một tiệm nữa tại Chợ mới Saigon hiệu QUẢNG PHÚ HÒA, nhà 176, chính giữa Đông Pháp 10e quán, và tiệm Quảng-Hợp cũ ở làm đủ các món như hiệu HIỆP TÂN Cholon mà tiện đường hơn. Bổn hiệu mua các món bên Tàu qua mà làm, nên đồ đã tốt mà giá lại rẻ.

Xin quan khách chiếu cố

QUẢNG PHÚ HÒA
Chủ-nhơn
NGÔ VĨ *kính bạc*

Sông lâu nhờ rượu
(Longévité grâce à une liqueur)

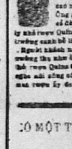

Điều hay giờ bên nước Hoà-kỳ có một ông điền chủ đã người 96 tuổi mà hãy còn sức mạnh mẽ như người ở tuổi, đi đứng nhẹ nhàng, ăn mỗi bữa cơm đặng ngon miệng, người đồng coi thì-thố làm chừng chuyện.

Ngày nọ có một người đi thăm ông, hỏi thử cho biết tại đâu ông mạnh dẫu bao tuổi mà sức còn gồng lắm không phải kém vậy ? Ông già đáp lại rằng : Có chi lạ đâu mà hỏi, cũ chỉ tôi trước khi ăn cơm hay uống mỗi lần một chén rượu Quinine Bordeaux hiệu Mariani mà thôi, mà rượu ấy tên là Vin Mariani.

Người nhiều người nói rằng có lòng muốn một vừa chừng thì nên hay, lâu về mà trí thì mau cho đừng bệ rượu Quinine Bordeaux mà đừng mất tiền. Thiên hạ ngộ nói rằng có đa thâm mạnh, uống bèn rõ nhiều ? mà rượu ấy đem về mà uống bổ mạnh mau.

CÓ MỘT THỨ DẦU MỚI ĐỂ BÁN
HIỆU NÓ LÀ :
CON SÒ

Cũng như câu sấm hiệu *CON SÒ*.
Không có thứ nào bằng.
Dầu hiệu *CON SÒ* là tốt.
Hãy thấp thử coi rồi, không muốn đừng thời khỏi.

Máy cáng vàng

Máy nầy trước tại Saigon bán 220 đồng sau tôi đặt bớt lại nên tôi bán 180 đồng, lúc nầy bạc đồng cao giá nên tôi tính 160 đồng, mà nếu ai ở xa hỏi cho 10 đồng để làm sở hụi chơi chuyện, ai có dùng thì mua lúc nầy kẻo sau bạc xuống giá mua mắt (chắc giá 150 đồng ở xa).

BÙI-QUANG-NHƠ,
Commerçant Bến-tre.

Có trữ bán tại hãng Denis Frère Hãng nghành ở tại Vientiane
(Kinh-đô Lào).

AI MÀ DÙNG
THUỐC HƯƠN
của ông
Lương-y **DEHAUT**
mà **XỔ**
thì chẳng cần chi phải
CỬ ĂN
và an được trong phòng.
Thuốc nước nầy dễ uống lắm và 40 muỗng sẽ lại rõ rốt êm thấm.

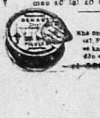

Bán tại
Nhà ông Lương-y DEHAUT,
167 Phường St Denis, Paris,
và hiệu trong các Gare chính đều có bán.

SỮA ĐẶC TINH ANH

HIỆU :

CON GẤU

Sức lực là đều căn nhứt, mà muốn cho có sức lực thì chỉ uống có một thứ sữa ấy là thứ.

Các dưỡng-đường ở trong hoàng-cầu đều dùng sữa ấy.

BÁN KHẮP NƠI VÀ TẠI HÃNG

Société Marseillaise d'Outre-Mer

ĐƯỜNG OHIER. — SAIGON

LÀM ĐẠI-LÝ Ở NAM-KỲ

CHO CHƯ QUÍ-VỊ ĐỌC NHỰT-TRÌNH NÀY !

Cho những người nào muốn mua

Một cái xe-máy tốt

GIÁ RẺ

Chúng tôi chịu bán tiền gởi chúng tôi chịu và cho đặng biết hiệu của chúng tôi

XE-MÁY HIỆU: **L'ELDÉE**

Xe thường đen hay là xanh, ống bóm, 1 saroche, frein với vỏ xe-máy thứ thiệt chắc. . . . . 53 ₹ 00

Xe đua kiểu mới xe xanh hay là màu lá cây, raccords luxe sibles, ống bóm, 1 sacoche, 2 pignons à ailettes và 1 frein. 57 00

Những người ở Lục-tỉnh, xin gởi thơ mua sẻ gởi trước 3 $ 00, còn lại thì gởi theo cách giao ngân lãnh hàng cho hãng:

« Au Sportif Français

135 - Rue d'Espagne, Saigon.

VIN TONIQUE

ET

BI-NUTRITIF

Du Docteur RIP

Vệ-sanh TỪU *của Lương-y* RIP *chế ra*

Thứ thuốc rượu nầy là vị đại bổ gân cốt cùng là trán kiện tinh thần, bất kỳ là bao nhiêu tuổi đều uống đặng cả. Nhưng kẻ tuổi cao khí lực suy giảm, vội thấy ngày xuân đã thốm mốn, hễ vông rượu nầy vô, thì ắt đặng cử lăn thành đồng, một mày tươi tốt coi như trẻ, lại măng hơn xưa.

Còn con nít liệt nhược, đọn bá mất máu, có huyết bạch, có chứa, nhang xe hao tổn tinh thần, hễ uống rượu nầy vào thì mạnh mẻ lắm bội, đa thì 5 ở năng, tinh thần trán kiện.

Giá mỗi ve là ba đồng bạc

Có trữ bán tại tiệm thuốc Tây ở đường Marins số 189, Cholon.

Dépôt Pharmacie Franco-Annois 189 Rue des Marins Cholon.

XE MÁY ĐẠP CỦA HÃNG *L. CAFFORT*

hiệu **« ALCYON »**

ĐUA ĂN HẠNG NHỨT

Hôm bữa khai trương Trường đua xe máy đạp tại Saigon bên phía mấy người Langsa đua lãnh phần thưởng của quan Toàn quyền ban thì *M. Le STUNFF* ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON ăn hạng nhứt.

Còn bên phía mấy người Annam đua lãnh phần thưởng khai trường thì *M. Trần-văn-THỊNH* hạng nhứt *M. Trần-văn-CHÁNH* hạng nhì, hai vị ấy cũng ngồi xe máy đạp hiệu ALCYON

L. CAFFORT,

№ 32, 34, 36, Rue Catinat. — SAIGON.

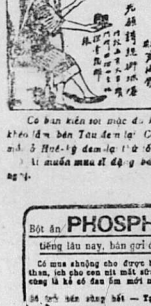

Tiệm VINH-SANH, ở Bonnard gần nhà thương mới, coi gần Cầu-ông, có chụp hình khéo lắm. Người chụp hình là thợ khéo ở Thượng hải trước qua. Có năm nhiều bộ sơn thủy và đồ giả cuộc, như : ngựa, xe hơi, canot hơi, để hờ cho qui khách lấy hình tùy ý; mấy nơi kiến rất hình đều là đồ Tây thượng hạng. Có trẻ bồng; đồ dùng chụp hình; đồ tây gia dụ g (đáy, nón nỉ, dù thơm bong đèn khí, rượu lấy vân vân) :

Có bàn kiến tới mức để kiểu lớn nhỏ. Có bàn tranh sơn thủy treo cách khéo lắm bàn Tàu đem lại. Có bàn đồ tập hóa đặng, đo mua. Có bàn kiến con nhỏ. Ở Hạt-lợ đem lại từ tốt thượng hạng.

Ai muốn mua sỉ đặng bán lại, thì hãy viết thơ cho bổn hiệu mà thương nghị.

VINH-SANH PHẤP

Cảo bạch

Bột ăn **PHOSPHATINE FALIÈRES** danh tiếng lâu nay, bán gởi đựng trong hộp thiết hàng chì khít kính lắm.

Có mua nhiều cho được hộp PHOSPHATINE đặng bổ tinh thần, ích cho con nít mắt sữa, người lớn đau huyết, ăng gia bá ca liệt nhược, công là kẻ có đau ốm mới mạnh.

Bổ gan, bền phổi hết — Tại chỗ thì ở Paris, 85 đ. đường La Tscherie. — Ở Paris, 85 đ. đường La Tscherie.

CÂU CHUYỆN

của một đứng lão thành

Tôi đặng khỏi rảnh, để giờ đi thăm một bạn cố-nhân nơi cạnh đồng bà, trong khoảng cách một đỉ lâu, vừa ra đi đặng chỗ đường xe, trời bỗng nhiên mưa xối, tôi đương ngó quanh đâm quán, thời may, trước mặt đặng thấy một vườn tre, tôi mau chơn lẫn đến, vào tận nơi, thấy nhà lá 3 căn 2 chái, lớn thêm một cái nhà dưới, không có cửa trước, cách xây đặt trông vào sanh sẻ, vẫn lát 3 bộ, chính giữa có một cái ghế ngồi, trên chồng một bộ sách chữ nho, một cái vỉ bình và một cái chén, với một cái đen nhỏ thắp lửa. Đang lắc ngồi nơi vận giữaước độ 70 tuổi ngoài, tóc bạc pho pho, vóc hình còn trắng lắm, tay chống trên đầu gối, hút thuốc phì phà, ngó vô trong, 3 gái xe bửa thờ, chưa đến cây gỗ, trong lối gì treo ngay hàng thẳng lối, xem nhà ra vẻ dư ăn, trước mặt sân rộng, trồng một giàng bành, cối ba gồng thuốc, nhành lá trơi xanh, chẳng ông lão thấy tôi bước vào lận cửa, che mắt và chăm rãi hỏi tôi, chú em đến là mặt ?

— Thưa ông, tôi đi lộ đường, rủi trời mưa xin ghé nhờ hiên đặng.

Lão — À lão hay ! bỉ mưa ban không chừng, vậy chú em ngồi đó, trước đây tôi nấu.

— Thưa ông, chẳng cám ơn. Trong khi mời tới nồng nước rồi, ông mạnh mặt ngồi ra, coi sắc hơi buồn bực, chả hề thốt đến tôi đâu chi cả, còn tôi thì lấy miếu mà nói đặng câu chuyện của bực trưởng thành, tôi bèn giở chuyện mà thưa với ông rằng :

— Thưa ông, chẳng tường cho thất tri thiên rồi không còn chút chi tư tưởng, hết đều mong ước ; mà nhưng sao lại hay lo buồn là bởi cớ ? Ông nghe tôi hỏi vậy, xây lưng qua nhìn tôi một cách chăm chỉ, lâu lâu tinh thần tôi không thể mà ngồi lâu đặng ; chừng ông ngồi thong dong mà nói :

Nếu vậy chú em đặng rõ, mà nhưng thời giờ rồi không nên lo, sẽ cho phải đồng.

— Thưa ông, theo chân tường như thời nhỏ còn bằng hải, suy nghĩ chưa cho, cho nên trực lần thành khác với bọn thiếu-niên vì như bọn tôi còn ba trong đồng danh, rủng nào lợi, tranh cạnh bương bỉ, còn theo bụi như ông có còn đều chi là mong vọng.

Lão — Đã biết tuổi như tôi phải khuây khỏa rồi phiền, thoát vòng danh lợi, nhưng cũng phải nghĩ đến đời, nghĩ bao nhiêu lại càng phải chang chéo mà sanh ra cảm xúc, nếu chú em coi tôi người sanh trễ vô-thường, như bọt nước trong bể rộng, mấy cái giữa bải trăng sa, nhưng là ai có nghĩ đến đều sâu xa, chỉ gà quê ăn lấn, không chú tranh đua, lại biết thêm lòng vị kỷ, vậy mà thành ra ganh đua lợi, tranh cạnh quyền đến, luận lý suy đời, xô đẩy nhau trên đường danh, vật vã nhau trong vòng lợi, ai chất mặc ai, ai sống mặc ai, vì vậy mà hóa ra, bụng người đen như mực, lòng người độc như rắn, nào ngờ đâu phải làm phận cho rõ cây, rồi đây mai hay mốt, kẻ lớp buông tiếng khóc, đến khi tử giã cõi trần, cuộc phù sanh 7, 8, 9 mươi năm, có lúc đặng như trời cao trăng sáng, khi lại buồn như mưa dầm dầm tối, xây chuyện trong cơ lợi, tối chim ai nỡ nhìn lão rồi may, nay tóc xanh, nào ngờ mai phải bạc đầu, ấy là kiếp người như nước bể, mấy ngàn, biển đi rồi hóa lại, « Ai » cho rồi cuộc rồi cũng trở về chốn không không.

LỜI NGHỊ ĐỊNH

QUAN PHÓ-LÝ ĐỘI CÔNG-ĐỒNG THÀNH PHỐ SAIGON

Thuở vì thọ ngài đã ủy thuyền

Chiếu theo chỉ ngày 11 Juillet 1908 chấn chỉnh sự cai trị thành phố trong nội Đông-Pháp.

Chiếu theo lời nghị định thành phố ngày 12 Avril 1921 có quan Nguyên-soái Nam-kỳ phê ngày 14 cũng tháng mới tháng ấy, về sự nhốt thú vật (Fourrière) ; Chiếu theo lời nghị định của quan Nguyên-soái Nam kỳ ngày 17 Septembre 1924 về thể lệ thông hành của chó trong các chỗ thành và mấy chỗ thiên thị tứ vô Nam-kỳ ;

NGHỊ ĐỊNH :

Điều thứ nhứt — Điều thứ mười một lăng lời nghị định ngày 12 Avril 1923 về sở nhốt thú vật (Fourrière) sửa lại như sau đây :

Hạng chót để giam thú vật hay là những đồ chi tại sở nhốt thú vật (Fourrière) định như sau nầy :

a) Bốn ngày về những chó có đeo một cái lanh hay là một miếng thẻ có để tên và chỗ ở của người chủ ;

c, Hai ngày về những chó không có đeo mấy cái dấu kể trên đây và những mèo ;

d Mỗi tháng về những vật không có kể, *Điều thứ hai.* — Quan cai đầu phòng định Độc-lý ấn sự thi hành lời nghị định nầy.

Saigon ngày 3 Octobre 1924.

Quan Đồng-Lý Hội Công đồng thành phố,

E EUTROPE.

S.T. 1944.

Xem và phê :

Saigon, ngày 8 Octobre 1924.

Quan quyền Nguyên-soái Nam-kỳ,

THOLANCE.

TIỆN HÒA-MỸ CAO-LANH

Cochinchine

Tôi xin nhắc lại cho quí vị rõ.

Năm nay tôi lại có bày bán thêm nhiều thứ hàng Bôm-bay và hàng Tây, còn hàng Hanoi và hàng Tàu cũng nhiều hơn các năm trước, những lãnh, nhiễu, vóc, xuyến, the, tế, chim-chim, sô-nanong và hàng vườn vân vân. Mỉ nhuộm thật qua nước hơn hết, đem chắc chắng hề phai màu. Vì nào mua nhiều về bán lại sẽ tính giá rẻ hơn.

Hàng bao định phải contre remboursement.

Kính mời quí vị tường tình chiếu cố, rất thêm ơn chẳng cùng.

Chủ nhơn,

HUỲNH-ĐẮC-NGHĨA

Nói đến đây, chợt có khách của ông đến làm cho câu chuyện bỏ ngang, phần ngày giờ cần tôi cũng ngắn, bịt mua đã đời, tôi xin kiếu ông.

Tôi từng qua thăm bạn, mảng chau khỉ n xiết, vì lẽ ngày tận gỗ, ở đó có rời trong ngày. Tổ, về sau chỉ, nằm ngồi lời xe lui, như một đứng thanh thoát khỏi vòng chướng ách, lo ăng ngày thì ăn, còn ai là người ỷm thế lại thế nào.

TÙ, (Bế-tranh).

Ai mua « Tạp chí Hữu-thanh ??? »

TẠP-CHÍ HỮU-THANH hiện nay là do M. *Nguyễn-duy-NHO* mới chính đốn lại từ ngày 1er Novembre 1923, mỗi tháng xuất bản hai kỳ.

Trong nội dung quyển Tạp-chí có phần xuất sắc hơn trước nhiều, vì đã lựa chọn được những ông Khoa-mục có danh tiếng cùng những người đã lịch-luyện giúp việc biên-tập, nên lâu nay đã được đông-bào hoan nghinh lắm.

M. Tiên-Sĩ Ngô-đức-KẾ *làm chủ bút*

Toà-soạn ở Phố Hàng Gai số 59, Hanoi

Giá mua đồng niên	8 $ 00
Nửa năm	2 50
Ngoại quốc một năm	6 00

Ngài nào mua TẠP-CHÍ đăng Cảo bạch hay là gởi Mandat và thơ từ xin cứ gởi cho M *Nguyễn-duy-NHO* chủ nhiệm *Hữu-thanh Tạp chí*.— Hanoi.

Société Anonyme des Tuileries de l'Indochine

Hội nặc danh chuyên nghề làm ngói

NGÓI GẠCH

VÀ CHẬU ĐỂ TRỒNG KIỂN

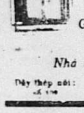

Phía trên

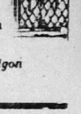

Phía dưới

Ngói 22 miếng lợp được 1 thước vuông

(úp mí đôi)

Gởi thơ xin sách về kiểu mẫu ngói và gạch

Nhà việc ở lại đường Charner, số 34 — Saigon

Dây thép nói :

CHUYỆN NGƯỜI Gil Blas de Santillane

TỰ THUẬT

TÁC GIẢ : LE SAGE

Tiếp theo

Đã rồi va lại hỏi : « Uả anh Annam mũi khắc-bao đến thế nầu à ! Thật chẳng khác một ông nghị đó. Mình đeo gươm vịn, chon đi về to, lại thêm áo quần thấy bằng nhung có thêu bông hạ ! Chà ! coi bộ anh khá quí. Bộ chắc là anh đã gặp chị già nào nên nhờ lắm vậy, tôi đám cá với anh rằng không sai chạy. »

Tôi đáp : « Bạn nói lắm rồi, bề làm ăn cần tôi có đâu mà phát-đạt như bạn tưởng. »

Va cải rằng : « Với ai khiêm khi, với ai khiêm thì anh nên đều đi đó. Còn hộ ngọ thoạt tôi lộng nên anh đeo đó, vậy chớ ở đâu mà anh có mỏ, anh hãy nói cho tôi nghe thử. »

Tôi đáp : « Của một tay điểm nhứt mà. Fabrice, bỏ bạn nầy, tôi nào có phải là sự-sung của đàn-bà đất Valladolid nầy đâu, song tôi còn bị bọ gụt nữa kia, bạn giàm bỉ cho tôi với. »

Tôi nói hơi buồn bực lắm, khiến nên Fabrice thấy rõ rằng tôi bị ai đánh lừa rồi đó. Va liền hỏi tôi nói cho va nghe hỏi làm sao mà tôi có buồn lòi cần trách khách quẻ-xen như thế. Tôi tin bỏ không đi dẫn làm chi ; song nhân vì chuyện thuật phải đài, và hỏi nẳng nhau chưa phỉ thì khó vội phân tay, chẳng tôi đặng vào quán đãi tiệm bỏ chuyện vẫn. Đó, chẳng tôi vừa ăn dầm-tâm, tôi vừa kể hết các việc cho mình tử-tế ở Oriède đời bước. Va nghe thì cho là chuyện khá phi thường ; rồi tỏ ý mình cảm thương cho phận tôi xong, va nói : « Hơi đâu cỗ những sự khốn đốn ở đời mà chất thêm ! Mình phải lấm khuây nơi đặng : Người có trí mà làm cảnh nghịch thì bọ bền lòng gợi khi lại buồn như mưa dầm dầm tối, xây chuyện trong cơ lợi, tối chim ai nỡ nhìn lão rồi may, nay tóc xanh, nào ngờ mai phải bạc đầu, ấy là kiếp người như nước bể, mấy ngàn, biển đi rồi hóa lại, « Ai » cho rồi cuộc rồi cũng trở về chốn không không. Va nghe thì cho là chuyện khá phi thường ; rồi tỏ ý mình cảm thương cho phận tôi xong, va nói : « Hơi đâu cỗ những sự khốn đốn ở đời mà chất thêm ! Mình phải lấm khuây nơi đặng : Người có trí mà làm cảnh nghịch thì bọ bền lòng gợi khi lại buồn như mưa dầm dầm tối, xây chuyện trong cơ lợi, tối chim ai nỡ nhìn lão rồi may, nay tóc xanh, nào ngờ mai phải bạc đầu, ấy là kiếp người như nước bể, mấy ngàn, biển đi rồi hóa lại, « Ai » cho rồi cuộc rồi cũng trở về chốn không không. Nàng thì có tánh vội, khờ, hay vu vơ lắm ; hỡ vậy cho nên mắng hơn vui nàng quên giận phận gái. Tôi đến nàng đi trọn cả tháng trong miền Galice ; từ đó, nàng đã hết hồn hơn đi nên nàng muốn qua Perinpal chơi nữa ; tôi nàng gợi đi với một anh trai khác. Đó là một việc thêm rắng lòng cho tôi đó. Mà chưa, cái rải ấy chưa hề cầu chi tôi nói ; và, hỡi khóc, tôi chẳng oán-hận chi ai, tôi lại thêm cảm ơn hận người làm cảnh với tôi cam ghi ơn chi nhau hết. Xong chuyện ấy, chẳng muốn trở về Aranjuez làm chi đặng khỏi ra quan đối ăn lỗi thời, tôi đi thẳng qua nước Léon, nhờ trong mình còn ba đồng tiền sót lại từ lúc chúng đạo cơm tình nương hội nghĩa ấy đi, nên mới có mà xài cầm những từ thành nầy qua thành nọ ; hỡi vì tiền ở Oriède, mỗi đến tôi đều có ký chú tiền lưng ; song, phần cần tôi, tôi xài lắm, không bao lâu rồi cũng hết. Tôi đến Palencia thì trong mình còn có một chục quan, rồi tôi lại phải mua một đôi dày, bắt đi một mé. Còn lại có bao bao nhiêu đâu phòng hộ thân đi xa nữa đặng Tôi lấy làm hối rồi ; tôi đi khỏi mà ăn nhiều nhiều nữa ; phải tìm phương chế mới đặng. Tôi tìm đi ở mướn. Bàn ra tôi xin vào làm công cho một anh bán nỉ, buôn bán tạ, và có một đứa con trai phòng đặng. Ở đó thì tôi ăn nằng phỉ-phà, mà tôi lại gặp một đều rủi lắm. Người chủ nhà tôi coi chừng chỉ người con ; cậu con lại nằng rỉ bảo tôi gì giám cha bằng : Hai bên biểm vậy thì mình phải chọn đi một phía. Tôi chịu thằng nằng nỉ nầy hơn lời nài khiến nọ, và bị vậy mà chẳ tiệm đãi tôi. Đó rồi tôi qua ở với một anh thợ về già ; va thấy tôi thì thương nên va muốn truyền nghề cho tôi lắm ; song dạy thì vụ dạy, mà va bỏ tôi chết đói. Thấy vậy tôi bèn lấy làm nhàm mà nói nghề thợ vẻ, và bắt muốn ở Palencia nữa. Tôi đến Valladolid, và phước tôi thật làm sao là ! trong thiên-hạ, tôi vào ở với một ông quan coi-trị nhà-thương : Nay tôi còn ở đó và tôi an lòng mà vui thú. Chả tôi ông Manuel Ordonez là một người nhơn đức rất dày ; người hưu làm việc lành, vì người đi hay nghe xuống tay cầm một xâu chuỗi là ‘o. Người ta nói rằng ông ấy từ thuở bé chỉ ưa một đều tế độ chẳ nghèo-khó mà thôi ; người bết lòng le thương đó không hề bỏ mất.

Mai tiếp.

SAIGON. — IMP DE L'UNION TIRAGE : 3,500 EXEMPLAIRES *L'Administrateur Gérant :* NGUYỄN VĂN CỦA

Tirage : 3105 ex
Saigon le 26-11-1924

CHỦ ĐIỀN ! NÔNG GIA ! CÁC NHÀ CÓ XE HƠI !

Các món gì cần chư-tôn muốn làm bằng sắt, làm rồi hay là sửa lại những máy móc và đồ khí-cụ về nông-nghiệp;

Làm các món nhỏ rời cần mô-tơ bằng thép, gan, đồng, đồng bạch.

Thì xin chư-tôn hãy đến:

FORGES ATELIERS ET CHANTIERS D'INDOCHINE

Vại Khánh-hội, Quai de la Marne

Dây thép nói 95 mà đặt.

Làm kỹ-càng lắm, có tay thợ chuyên-môn ở Joác-xưởng kỹ-nghệ khéo bên Pháp-quốc kiêm điểm công việc ấy.

PACHOD Frères & Cie Lyon

XIN GHÉ MẮT

Ở đường Catinat. — Sa'gon. Có một tiệm bán đủ đồ gia vị, nào rượu chác, rượu Champagne, rượu sống khai vị, nước suối, bánh hộp, điếu thơm, đồ dùng theo việc nấu nướng, đồ phe ly, bằng sành, bằng bạc, đao, nĩa, muỗng, nốc, thứ chi tươi bên Pháp quốc đem qua mới chuyến tàu.

Epicerie Saigonnaise HONG-VAN & A-PHAT

145-147-149, Rue Catinat. — Saigon

BÁN SỈ, BÁN LẺ

Giá rẻ hơn các nơi

Gởi đi khắp lục châu, gởi bằng đem tận đến nhà thơ lãnh đồ (*Contre Remboursement*. Xin viết quan, qui ông, qui bà có đi Saigon ghé lại tiệm tôi mà xem cùng cuộc cũng tôi buôn bán.

RƯỢU SAM-BANH

MOËT & CHANDON

NHÃN XANH *Là tốt hơn hết*

PHẢI COI CHỪNG ĐỒ GIẢ MẠO

Nài cho đặng thứ nhãn cổ cái NGÔI SAO 5 nhánh

Phải nài cho đặng rượu Champagne nút ve bọc bằng keo, vì có nhiều thứ khác bọc lá bằng chì.

Còn ngoài mối thùng, ngan số thứ tự có chữ A. M. V. con dấu đóng máy chữ trên, đóng bằng sắt nướng đỏ, chớ không phải viết bằng mực. Chữ A. M. V. là dấu riêng của Đại-lý tại Saigon.

Đại lý cho cả Đông pháp.

AGENCE POUR L'INDOCHINE

DE LA MAISON MOET & CHANDON

177, 179 et 181, *Rue d'Espagne*. — SAIGON

Nguyễn-văn-Thiết

Quản-lý

PHAP-VIET KHACH-LAU

Hôtel de France

143, *Rue Catinat*, N° 143. — Saigon

Giá rẻ hơn các nơi

LỜI DƯ LUẬN VỀ MỤC CHẤN CHỈNH QUỐC-VĂN

Thời kỳ nầy là thời kỳ chẳng lớn Việt-Nam đang bước ba vào trào văn-minh khai hóa. Kẻ chỉ huy trí-tử trong xã-hội Việt-Nam đã lỗ chức nhiều việc đáng kể và đáng mừng, vì là để bắt chước được người Âu-Mỹ, về sự kinh-tế lý-tài, mà mang bọc-thức thì đồng bang ta cũng đã để tay vào, dù mà chưa được mạnh mẽ như người nước khác; song le như vậy cũng khả kỉ cho, vì là chẳng ta mới có để bước vào đàng văn-minh đây, vạn sự gì mới khởi ra làm thì thế nào cũng phải khó, bởi khó cho nên không có nhẫn.

Như về khoản văn-chương của ta, thì ta đã có cái tiếng mẹ đẻ, có cái chữ quốc-ngữ, ta nhờ lấy nó mà ghi chép cái tư tưởng của ta để về hậu đại. Như thế cũng đã để cho ta nhờ lắm.

May đồng bang trí-thức muốn mở khai dân trí, muốn trau dồi nền quốc-văn cho hợp theo thời thế, mấy ngài chịp bút trong làng báo, đồng một lòng lo về mối văn-chương, mấy ông viện-sĩ hiền-tài cũng chăm chỉ vào khoản ấy.

Nhà phú hộ lại biết dùng tiền, đem bạc ngàn ra mà làm phần thưởng để thưởng cho mấy tác nào viết tiểu-thuyết hay, ký-ức biết đường gần. Biết thương nói nước nhà, phải chi trong lục-châu có chừng mười ông phú hộ như ông Ngô-tam-Thông thì lo chi chẳng tốt, quê hương là không mai lấn hèn, lo chi chẳng ta không đứng lên chỉ lấy ta trong mặt việc ? Từ ngày mà đồng bang ta nghe tin phần thưởng Ngô-tam-Thông, ai nấy đều khen ngợi vô cùng, như tỏ đây, chưa hề thấy một ông lớn nào mà thấy cũ có ông làm bèn đem lòng binh phẩm và thương mến ông lắm. Thương là thương cái lòng ông rộng rãi biết ưu thế mến thời, biết lo cho trong lai quê việc. Ước sao chi trong hàng cự phú Nam-kỳ xuất bạc ra mỗi một năm làm một cuộc phần thưởng để cho nền quốc-văn ta thêm chối rạng lỗ vường. Ông Ngô-tam-Thông bỏ chước theo mấy ông nhà giàu bên xứ Inde hỏi thuở xưa, họ cũng lấy bạc nuôi ăn mời ở mấy người tài trí về khoa văn-chương, khoa mỹ nghệ; người tây kêu là Mécènes. Cũng nhờ trong lúc đó mà văn-chương mỹ nghệ bên Âu, nhứt là Italie và Pháp-quốc, mở mang chói chang lại mà ngày nay họ còn nhờ đặng cái ảnh-hưởng may mắn quá.

Ngày nay cả lẽ Việt-Nam ta cũng nhờ nơi mấy ông nhà giàu Annam mà trội bước văn xán văn-minh. Ông Ngô-tam-Thông đã đặng quốc dân khen ngợi, thì tên ông sẽ khắc vào đá, hình ông sẽ chụm vào đồng, chẳng truyền cái danh thơm cho hậu đại.

Phần thưởng của ông đã sắp đặt yên như vậy rồi, tờ không còn phải nói nữa. Duy tờ xin bày một ý khác, cũng về khoản chấn chỉnh quốc-văn.

Là tờ muốn thấy trong tri thức ta văn-quán kiến, đồng lực vào chương, cùng nhau lập ra một ban ủy-viên như bên tây kêu là Académie. Ban ủy-viên ấy lo phận trách nhiệm như vậy, mỗi cuốn sách nào in ra phải ra nào cho đến chừng nơi, thấy đặng đem lại cho ban ủy-viên duyệt y mới, có phép xuất bản, (việc ấy là ngoài cái sự thường tại xuất bản huyết). Nếu như ban ủy-viên xem xét tận tâm công bình, thấy quốc sanh nào hay hơn hết, thì cuốn đó cuốn sách đó ; mới tác giả và các vị tri thức thương lưu đến trước mặt họ, làm cái lễ long trọng khen ngợi tác giả, gửi lời a tạ cô vang của nọi. Hỏi rao cho đồng bang ở 6 lục-tỉnh ra lai tác giả, để sau nong chi kẻ khác, sau nữa cho biết cái hay cái kém của cuốn sách ấy là sao, để đồng bang biết khi mua mà đọc. Tôm một đều là làm như vậy để ngăn cản bọn mấy người bán sách không hợp với phong hóa nước nhà. Sau nữa là để bươi mọc kiếm tìm mấy quyển sách hay, mà các nhà văn sĩ viết ra rồi để đó cho những đem xuất bản cho dân chúng coi ; vì là các nhà sĩ sự đem văn hay mà ra bán lộn với văn nhơ tinh thì sẽ thấy mặt xanh mà xem cho rõ lắm. Ngày sau có ban ủy-viên bị vậy nước ta mới thêm mau tiến bộ được. Vậy đây tờ xin lỗi cùng Ngô-tam-Thông kia hồi ông và lợi, vậy cuốc ông dịch tiếp ra tụi siêm người tài ba trong hàng thương phẩm để lập nên ủy-viên duy trì văn theo như tôi tờ trước nguyện trên kia có đặng cùng chăng ? Ông đã giúp một phần trong việc quốc chấn văn-chương, vậy mấy còn thiết một việc cần kíp, xin ông cố gắng nữ khó nhọc tiếp giữ a cuộc, thì ta ông gia tạc non sông, mà rồi ngày sau đem hậu tấm của ông nơi dạ cái ân đức ấy lễ hồn lại không bia tạc cái danh ông trong thanh sử. Cung kính tỏ hồi mấy lời, tôi sẽ có bài phúc mà đặng tiếp lời hồi đáp của ông chi bảo.

Mục-sĩ Việt-Nam

L. T. N.

Những người đặng lãnh thưởng

Glycolaïne ROBIN

Làm ra có hột nhỏ như gạo

Ăn cơm rồi cứ uống 2 hay 3 muỗn cà-phe đó.

Thêm sức lực và đại bổ dưỡng cho cả gân cốt trong mình.

Những ai nghe trong mình quá yếu mà dùng ít lâu thì mạnh mẽ lại liền

Phải đòi có hiệu ROBIN và đừng chịu món chi khác rảo

Có trữ tại Thượng-đẳng Dược-phòng L. SOLIRÈNE *trước nhà hát SAIGON*

Bào chế tại nhà Robin, số 13 đường Poissy-Paris

TOUTES LES NOUVEAUTÉS PHARMACEUTIQUES

RÉCEPTION PAR CHAQUE COURRIER

PHOTOGRAPHIE — PARFUMERIE — ACCESSOIRES — LABORATOIRE — SPÉCIALITÉS — DROGUERIE — PRODUITS CHIMIQUES — HERBORISTERIE — PANSEMENTS — BANDAGES

L. SOLIRÈNE

SERVICE SPÉCIAL POUR L'EXÉCUTION DES ORDONNANCES URGENTES PENDANT la Nuit et le Nuit

PHARMACIE PRINCIPALE

Fondée en 1865

Place du Théâtre. — Saigon

SERVICE SPÉCIAL POUR L'EXÉCUTION DES ORDONNANCES URGENTES PENDANT la Nuit et le Nuit

MAISON DE PREMIER ORDRE

Plus Ancienne, la plus Vaste et la Mieux Organisée de l'Indochine

N° 12

NHƯỢC NỮ BÁO PHỤ THÙ

(Hiếu tình bất nhứt)

VÌ HIẾU MÀ THIÊN-KIM LÀM BẢ-NHỤT
MỐI DUYÊN THỜI ĐẠI-NGHĨA QUYẾT TRĂM NĂM

Nói tôi đây, để tôi dùng tờ về nhà Thiên-Kim mời mợ Lý ghé lại nhà giây phúc sẽ đưa về chẳng muộn. Nó, rồi hai người giả Phạm-đại-Nghĩa mà đi ; Phạm-đại-Nghĩa cũng đưa theo một hai bước đường rồi mới phân tay trở nót.

Chưa biết phải tại nơi làng trời-đất định lương duyên chăng? Hay là đời lừa có oan-trái vợ chồng, xích-thằng đã quăng dây buộc trói, nên, từ phân tay nhau về nhà hai đàng đều tư tư thiết-thiết, dạ luống tơ trộm ái thầm ân; gái thì ngày lần đêm nhớ bóng tường hình, còn trai thì sớm những tối hoài ái nết thiên-hương quốc-sắc.

Cô Ký nên hai đàng, Thiên-Kim vỡ P ạ-đ-Nghĩa bằng hữa lui tới nơi nhà mợ Lý ; lấy nhà ký làm chỗ mối mai, làm nơi hỷ ngộ. Lâu-lâu, hai đàng càng quen thuộc nết càng dan-díu tình, muốn sao mau hiệp nghĩa bỉ-kinh, cho nên cuộc nghị gia thất, Phạm-đại-Nghĩa thường than thì với Thiên-Kim một câu :

« *Cháy sương chưa nện cầu Lam,*
Sợ lần-khần quá ra làm sở chăng? »

Còn Thiên-Kim thì tuy mặc tình nồng nghĩa, nặng lời dày ân thì mặc dầu, chớ không chịu lì-lợi như đám liễu-ngõ hoa-tường, gì-đồng mèo-mả ; nàng bằng nằn-nì với Phạm công-tử

« *Đừng đưa nguyệt nọ hoa kia,*
« *Ngoài ra ai lại tiếc gì với ai ;*

Nàng xin chàng có một đều :

« *Ở trên cõi có nhà xuân,*
« *Biết trên trông xuống phòng chừng có thương.*

Xin hãy về thưa thiệt với thung đường, cậy mai mối chọn ngày bước đến. Xong việc rồi, thiệt nghĩa vợ chồng rồi, thì :

« *Vội chi liễu ép hoa nài,*
« *Còn thân đi cũng đền bồi có khi.* »

Tại vậy nên Phạm-đại-Nghĩa, một ngày kia cầu thật với cha mẹ, xin cha mẹ thương tình, cậy mợ họ Lý làm mai, nói cho định Thiên-Kim làm vợ. Cha mẹ thương con ấy lỗ hăng, lại thêm con cũng đã lớn, nó dầu muốn việc nghi thất nghi gia thì chẳng phải trái nghịch chi mà không thuận ý. Hai ông bà, tuy chưa biết mặt Thiên-Kim, lại cũng chưa quen với nhà họ Trình là ai ở đâu, song cha mẹ thương con phải chìu lòng con, nên phải đến cậy bợ Lý đứng làm mai mối. Nào dè bợ Lý, vì đã có trước sau mà nẳng lòng, lại cũng vì một số bạc lớn còn để treo-lèo kia, nên bước đến cậy liền đặng. Họ Lý chịu lãnh làm mai giảm và hứa để chọn ngày hưng khay bước đến.

Một bữa kia, Trình-thanh-Cang đang ngồi nhậu trà nghiêm mặt xem nhà rồi ngó lại con mà chạnh buồn, nghĩ vì con một ngày một lớn, nhà mỗ ngày một ra-rói một nghèo, không biết lấy chi sắm ăn sắm mặc cho con cho phải phé, sắm nhà sắm cửa cho vẻn vang cho có người xứng đáng bước đến. Không lý để cho con ra thân nghề bèn, cho phải ngọn trăng cát lầm tà nghiệp. Còn đang tiếc thầm thơ trách chưa người, Trình-thanh-Cang vừa vát mặt ngó ra, bỗng thấy Lý trong-Tài cỡi giao, bèn lật đật chạy kịp xỏ giày, chạy ra mừng tiếp.

(Mọi tiếp).

ARTICLES de PARIS
NOUVEAUTÉS
BAZAR MODERNE
VINH-THAN
58 Place Gambetta à Saïgon
Téléphone N° 329

DÙNG SỮA BỘT

NESTLÉ

thì già trẻ gì

cũng đều trở nên mạnh được

GẦN HẾT

Từ Nam chí Bắc

Quyển Từ Nam chí Bắc bán gần hết rồi, vậy xin quí vị muốn mua mà xem cho biết thì chờ lần-đa. Sai trễ đi mua mua mua hèo hết. Bán một 1 $ 00 một cuốn, 0 $ 20 tiền gởi. Có bán tại nhà in Union Saigon. 4, Viết Saigon, 4-bis-là HÀ-văn-tại Sadec.

XE MÁY ĐẶP CỦA HÃNG

L'AUTOMOTION

HIỆU:

GRAND LUXE và MALBROUGH

BÁN TẠI

DAI-ICH

Rue des Marins N° 375 — Cholon

Kính trình Lục châu Chư tôn rõ:

Nay hãy Pháp mới qua thử xe máy hiệu: MALBROUGH là thứ nhẹ nhàn và chắt chắn thuật may, thử thường và thử xe đua, đủ thứ mạo, bán sỉ và bán lẻ, Giá rẻ. Xin gởi thơ hỏi Bảo-biểu lập tức gởi 1 cuốn Catalogue và giá liền.

Và có bán sỉ nhiều đồ phụ tùng trong xe máy giá rẻ và các thứ đèn Manchon thắp bằng dầu xăng và dầu lửa treo và để dùng 800 bougies.

LE NIL FUME QUE LE NIL

Le NIL Papier à Cigarettes Extra-Fin

Joseph BARDOU & Fils, à Perpignan

Giấy hút thuốc hiệu "LE NIL"

TỐT NHỨT HẠNG

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRERES à Saigon

NHÀ CHỤP HÌNH MỸ-NGHỆ.

Thợ chuyên môn ở các tiệm lớn thành Paris mở

KHÁNH-KÝ và CÔNG-TY

54, ĐƯỜNG BÔ-RA (*Boulevard Bonnard*), SAIGON.

Dây thép nói số 426 — Dây thép đi tắt Khánh ký, Saigon

Lãnh rửa kiểu và in ra giấy cho những người chụp hình chơi. — Chụp hình đủ kiểu, hình màu đủ sắc, hình về bằng mực tàu; chuyên môn nghề rọi hình ra lớn rất rẻ hơn các nơi. — Mỗi ngày đều có chụp tại tiệm hoặc đến nhà thân chủ. Cũng có bán đồ cờ đóng chụp hình; Rửa hình và rửa kiểu rất khéo và rất giống. — Ở tiệm có sẵn các kiểu khuôn. — Có bán sơn-thủy bằng mực, bằng dầu, đủ các màu; Vẽ tăng hoặc vẽ theo ý qui khách đặt, khi đồng bang muốn mua sơn thủy, xin chiếu cố mà ghé đến tiệm chúng tôi trước khi mua nơi khác.

Qui khách ở Lục-tỉnh muốn thợ đến vẽ nhà chụp xin gởi thơ hay đánh giây thép chỉ rõ ở cho rành thợ sẽ đến tại nhà.

POUGUES

Nước POUGUES

này để BỔ LƯỢC rất nên *thần hiệu* lại còn trị bịnh **BAO-TỬ** và bịnh đau **RUỘT** nữa.

Có trữ bán tại hãng

DENIS FRÈRES

Hãng nghành ở tại Vientiane

(Kinh-đô Lào)

INJECTION PEYRARD D'ALGER

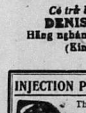

Thuốc thục hiệu nầy chế ra đã lâu rồi và hiệu-nghiệm hơn các thứ

ĐỂ TRỊ BỊNH ĐAU-LẬU

mới bị hay là số để lâu rồi.

Trong 252 người A-Rập đồng thuốc nầy thì lành bịnh hết 231 người.

(Y theo sổ phòng coi mượng ở Alger)

BÁN TẠI SỞ: SPÉCIALITÉS PEYRARD

56, Rue de Strasbourg, ALGER

và cũng các nhà thuốc có danh.

SÁCH

CÁC SẮC THUẾ CHÁNH NGẠCH

Gồm đủ các thứ thuế có phụ thêm những chương giải nghĩa rõ ràng các thứ lệ về sự bạ tờ đồng tiền thuế; khi nào tin chuẩn viên có thuế; về giấy thông hành, giấy những cho thêu và thuế đăng làm.

Chức việc tổng, làng, các vị điền phố, đồng gia cũng chuyên về công nghệ, thương mãi cần phải đọc sá h này cho biết cách tính thuế và số thuế của mình phải chịu.

Thiệt là một quyển cách rất qui cho mỗi người cả thảy.

Chữ tây, mỗi cuốn..... 2 $ 50

Chữ quốc-ngữ, mỗi cuốn..... 1 00

Phụ thêm tiền gởi..... 0 12

Có bán tại nhà in

Imprimerie de l'Union NGUYỄN-VĂN-CỦA

157 Rue Catinat Saigon.

HANG BUON

Nhập-cảng Xuất-cảng

LÃNH VIỆC — BÁN SỈ

CO TRỮ BÁN:

Rượu thuốc BOURDOU

Quinquina Kola-Coca

là rượu rất bổ dưỡng

Rượu bọt (grands vin Mousseux) rất ngon hiệu: ASTI CINZANO.

DUC DES BARDES.

Rượu mạnh và Sirops thượng hạng uống vào dặng mát mẻ hiệu CAZANOVE.

Rượu để uống cho bổ sức và tiêu chuyển hiệu LIQUEUR IZARRA

LIQUEUR DU PERE KERMANN.

Rượu uống để ngừa bịnh thiên thời hiệu BLACK HEAD RUM.

Rượu chát tốt

BOURGOGNE và BORDELAISE

và rượu chát thường dùng

CỦA HÃNG: BOUCHARD Père & Fils, BEAUNE (Côte-d'Or) Bordeaux et Beaune

Rượu chát thượng hạng của hãng Société: COOPÉRATIVE des MUSCATS NATURELS de FRONTIGNAN

Rượu chát đỏ hiệu St ESTÈPHE và rượu chát trắng GRAVES CỦA HÃNG "JOURNU".

Nước tẩy độc hiệu: LE NÉOPTOL FRANÇAIS.

Dùng trừ tế-vi trùng đặng tránh khỏi bịnh truyền nhiễm.

Bột sữa Cacao hiệu: ELESCA

Pha với nước sôi dùng điểm tâm rất tiện lại thêm ngon ngọt

Dầu ăn nhứt hảo hạng làm toàn bằng trái Olive CỦA HÃNG: LAUTIER Fils & GRASSE (France).

Mầu nhuộm các thứ tơ, lụa, hàng, giấy hiệu: Teinture LA MIDINETTE.

TẠI KHO CỦA ÔNG

E. HEUMANN

102-104, đường Mac-Mahon

SAIGON

Dây thép nói số 325 — Tên đăng đánh dây MAUCO

MUỐN BÁN

Một cái xe hơi sửa hiệu « Essex » 15 mã-lực — 6 chỗ ngồi. Xe còn tốt lắm. Giá rẻ.

Xin đo nơi M. NGOL — 1er Bureau de la Comptabilité — Mairie de Saigon.

RU'Q'U PIPPERMINT

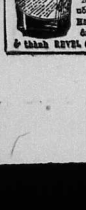

ĐỐI CHO ĐƯỢC HIỆU

GET!

Rượu nầy uống mất khan tiếng và tiệc.

Làm bằng đường tin anh.

BÀ CHÚA NHỮNG CREMES BẠT-HẢ.

Pha lộn với nước, rượu Bạt-hà Pippermint uống lấy làm mát mẻ lắm.

Hãng cất ra từ năm 1796 ông GET FRÈRES ở thành REVEL (Tỉnh Haute-Garonne).

PHARMACIE PRINCIPALE

(CỦA ÔNG)

L. SOLIRÈNE

nhứt hạng bào chế sư

KỂ NGHỈ CHỢ ÔNG C. RENOUX

ở ngang nhà hát tây. — SAIGON

Tiệm "thuốc nầy" đứng bực nhứt JE lớn năm rồi và buôn bán lớn hơn các tiệm khác trong cõi Đông-Pháp nầy.

Tiệm thuốc nầy được có tiếng là nhờ chuyên bán thuốc thượng hạng, nhờ có một ông thầy bào-chế nhứt hạng vậy là cẩn-nhơn bác-vật tuổi thần, đứng xem sóc việc bào-chế thuốc một cách rất kỷ lưỡng, trúng theo toa của các quan thầy thuốc ra cho người ta; lại nhờ có người Tây và người Nam thầy thầy đều vừa ưa cả.

Tiệm thuốc nầy cứ do theo ý người lanh hàng mà bán thuốc, hoặc tuân theo toa của quan thầy thuốc mà bào-chế, chớ chẳng hề khi nào lầm sai, hay là lúc trong tiệm không có thứ thuốc người ta hỏi rồi không đem thứ thuốc khác mà đổi thế vào.

Tiệm thuốc chánh của ông L. SOLIRÈNE khuyên những bạn hàng:

Nên dùng thuốc của ông L. SOLIRÈNE là một người cho tiệm rất ngay thẳng, chiếu hiện đại sĩ;

Vì thuốc tinh tấn, mỗi lần thuốc bên tây gởi qua đều có thí nghiệm cho rõ tốt xấu, thiệt giả;

Vì có bạn hàng đông đảo, nên hàn mau hết, không có thuốc cũ;

Vì có quan thầy bào-chế nhứt hạng xem xét kỷ lưỡng cách bào-chế thuốc cho ý theo toa của quan thầy.

SÁCH NÊN XEM

1° Tạp-chí của hội « VIỆTNAM THANH-NIÊN » mỗi số..... 0 $ 40

2° Nho-giáo «LA DOCTRINE DES NHO» của ông Trần trọng Kim, mỗi quyển. 0 40

3° Thế nào là một nền Văn-minh? Qu'est-ce qu'une civilisation? của ông « P. MONET » mỗi quyển..... 0 25

Có gởi bán tại Imprimerie de l'Union, — Saigon, *ở xa xin gởi thêm 0 $ 20 tiền bốt.*

QUYÊN TIỀN ĐỀ CHẨN CẤP

Thủy-tai ngoái Bắc

M. Nguyễn-v.-Của, 157 Rue Catinat	30 $ 00
Lục-tỉnh Tân-văn	20 00
M. BB-y, Kinh Conseiller municipal	25 00
M. Diệp-văn-Kiểm, Marchand de soie, 36 Chemins des Dames	5 00
Mme Daron, 204 Rue Lagrandière	20 00
M. Cao-văn-Hy, 108 Bd. Bonnard	10 00
M. Lê-phát-Thanh, Propriétaire	50 00
M. Vĩ-hiếu-Đệ, Cantho	10 00
Anonyme (nặc danh)	20 00
Trần-v-Bá, chauffeur chez M.le Gérant à Thudaumot	1 00
M. Đỗ-hữu-Trí, Conseiller à la Cour	5 00
Tô-văn-Khen, Bocong	1 20
Lương-văn-Thân, Hội-đồng thương mãi.	10 00
Anonyme (Nặc-danh)	5 00
M. Nguyễn-hữu-Tinh, Commis voyageur de la Cie Nestlé	1 00
Mme Lý-thị-Mung, à Phước-thiền (Biênhoa)	5 00
Mme Lý-thị-Neung, à Phước-thiền (Biênhoa).	5 00
M. Nguyễn-phát-Đạt, Ex-Maire du village de Điều-hòa (Mytho)	3 00
M. Phạm-văn-Huỳnh huyện honoraire à Bình-Điền (Cholon)	1 00
M. Huỳnh-ngọc-Bân, Marchand de bois à An-Lộc (Bienhoa).	3 00
M. Đào-văn-Mạnh, Elève à l'Ecole primaire de la Rue Richaud.	1 00
Mlle. Đào-thị-Danh dite Lông, Elève au Collège de Jeunes filles indigènes.	1 00
Trương-thi-Quế, Elève au Collège de Jeunes filles indigènes.	1 00
Mme. Ba-Hương, Saigon.	1 00
M. Đông-tri-Phương à Sông-Trong.	1 00
M. Lê-Mai ẩn quán Saigon.	2 00
Ham-ký công-nghệ Cholon.	3 00
M. Bùi-văn-Tỷ Magasinier chez Boy Landry Saigon	1 00
M. Nguyễn-vang-Sửu Monteur à l'Ecole de Thanh-Điền (Thudaumot)	1 50
Les Elèves de l'Ecole de Tanah; diêu (Thudaumot)	3 50
M. Huỳnh-văn-Giàu, Comptable chez Etablissements Boy Landry Saigon	1 00
M. Di-Xoàn, Marchand de thé à Điều-hòa (Mytho)	2 00
M. Phan-bá-Lường, Tailleur à Điều-hòa (Mytho)	0 50
M. Trần-văn-Mẫn, Chargé des postes et Télégraphes à Cairang (Cantho)	3 00
M. Nguyễn-minh-Siêu, Propriétaire à Thuận-mỹ (Tenan)	1 00
M. Nguyễn-văn-Mạnh, Phó-hội an village de Nguyệt-thạnh (Mytho)	3 00
Mme Ng.-thị-Bảy, Propriétaire à Giồng-luông	10 00
M. Lê-đạo-Lý, Mont-de-Piété Caliay (Mytho)	1 00
M. Hương chức và dân làng Bình-nhựt (Tenan) mandat poste N° 379.751	48 50
Total.....	245.0

Arrêté à la présente la liste au nombre de trente-huit souscripteurs et à la somme de Trois cent vingt-huit p astres.

Saigon, le 26 Novembre 1914.

Số bạc ba trăm hai mươi tám đồng ($328$00) trên đây, ngày nay đã đem đóng tại nhà Ngân-hàng Đông-Pháp rồi, (biên lai số 16 915).

Nhập làng

Phải giờ mẫu và nhà công đem về chánh xả

Nguyên lồng Thuận-bình (Mytho) vốn 15 làng là An-tịnh, An-phước, Thanh-phú, Long-hưng, Bình-hòa-đông, Bình-đông, Vĩnh-kim-đông, Vĩnh-kim-tây, Mỹ-thuận-đông, Mỹ-thạnh-tây, Bình-sơn, Phong-trung, Điềm-mỹ, Tứ-điền, Dương-điền. Mới đây có lời nghị quan trên dạy nhập làng An thạnh nhập với An phước kêu là Phước an, Bình hòa đông nhập với Bình chơn hòa là Đông hòa, Mỹ thuận tây nhập với Mỹ thuận đông kêu là Song thuận, Vĩ-h kim tây nhập với Vĩnh kim đông kêu là Vĩnh kim, Phong trung nhập với Bình sơn kêu là Bình trung.

Trong năm làng nhập đây, khi trước làng và dân cũng giữ bổn phận theo phép quan luật nước, an cư lạc nghiệp, phong thuần tục mỹ, không đều chi lỗi tình thái quá.

Nay quan trên dạy nhập, thì làng và dân cũng hằng lòng yên đẹp, vì luật pháp công bình chẳng dân riêng vị mà phiền hà trách mắc.

Duy có mỗi đều nầy làm cho ở lòng, làng và dân buồn bực: làm: Là trong 5 làng đều có 5 cái miếu thờ Thần của Nam triều ban sắc, và 5 cái nhà Công-sở để nhóm hương chức làm việc quan, mà trong đấy có thờ Tiền-hiền là quá vãng, gọi là Tiền-vãng của làng. Dầu quan trên dạy nhập làng là nhập hương-chức làng lo việc thánh trị và tuân phòng đạo tặc thì đã đành, lại còn dạy phải giữ Miếu và nhà Công-sở, đem về bổn xã. Nếu vậy thì lấy làm buồn và tối nỗi bỏ cho phận làng và dân làm! Vì Miếu với nhà Công, từ xưa đến nay, làng và dân làm công ta bỏ để trước là thờ phụng sắc Thần và Tiền-vãng của làng, sau có chỗ hương-chức nhóm làm việc quan; sau nữa lấy để làm nhà trường dạy bảo dân tình ở ăn cho thuần mỹ theo phép quan luật nước; nên làng và dân chẳng tội trọng ở làng đâu muốn quan trên để làm nhà bỏ xã, nhà việc ấy, thì để ở cho khi nào hỏ xã để truyền bách việc chánh trị, cũng là thấy thuốc đến sp xa xuôi, đặng có chỗ ăn chỗ ở, khỏi trở ngại về sự hành chánh.

Vậy xin mấy ông đồng thợ nầy cho làng và dân, nhứt là ông nghị-viên quản hạt, và nghị-viên địa hạt, xin vì quan trên may đặng để y Miếu và nhà Công-sở 5 làng ở từng tôi đặng làm Miếu ấp và nhà việc ấp, trước có ích cho việc chánh trị, sau phỉ lòng trong hương-chức và dân làm tả. Nếu đặng vậy ơn ấy nguyện khắc ghi mình tâm, bách niên ghi tạc.

Hương chức và dân năm làng đồng kính.

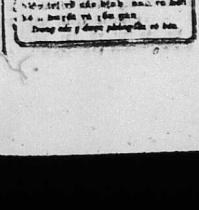

Kẻo mà Chư tôn một-mỗi hay là làm việc nhiều cũng là ăn dưới thì hãy nhớ uống PILULES PINK, bằng không thì ngày sau Chư tôn sẽ ăn năn.

Vậy thì PILULES PINK là thứ bổ huyết và bổ gân sức, làm cho mình ăn ngon lại để tiêu hóa. Nó lại là một thứ thuốc thần hiệu trị về các bịnh nan-y như bịnh đau bao tử, bịnh ra gân gan.

Trong các tiệm thuốc đều có bán.

C.J. BONNET

MẤY HÃI CHO ĐỒNG CÁI HÌNH

NGƯỜI CỠI NGỰA NÀY

khi Chư-tôn muốn qua hàng lụa

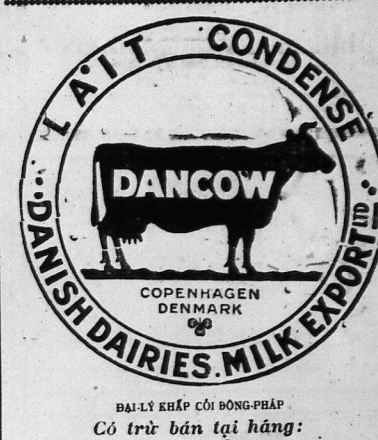

ĐẠI-LÝ KHẮP CÕI ĐÔNG-PHÁP

Có trữ bán tại hãng:

DENIS FRÈRES

Hãng nghành ở tại Vientiane *Kinh-đô Lèo*

THỨ RƯỢU

Quinquina Saint Raphaël

Uống vô Bổ Tỉ Vị

Đại lý khắp cõi Đông-Pháp

Maison DENIS FRÈRES d'Indochine

SAIGON

Hãng nghành ở tại VIENTIANE *(Kinh-đô Lào)*

Khai hóa nhật báo

Mỗi ngày ra một số

Ngoài của bản báo là tây theo cái chính sách khai hóa của Chính-phủ Bảo hộ, duy chỉ lấy phong hóa tốt của tổ quốc và thâu thái lấy văn hóa mới của Thái tây điều hòa cả hai cái văn minh mới cũ, mà mở mang cho quốc dân về đường tinh thần và vật, chất, nghị luận chính đáng, văn chương, đứng mực, bao nhiêu những công việc trong nước và tình hình thế giới đều đăng tải rất kỹ càng và thông tin rất mau chóng kỳ nào cũng có cả vấn thơ và tiểu thuyết rất hay, để tiện cho các độc giả tiêu khiển trong khi nhàn hạ.

Giá báo bán như sau nầy:

Đông-Pháp		Đại-Pháp và ngoại-quốc	
Một năm.....	6 $ 00	Một năm.....	8 $ 00
Sáu tháng.....	3 50	Sáu tháng.....	4 50
Ba tháng.....	2 00	Ba tháng.....	3 00

Ai muốn mua xin gởi Mandat cho:

KHAI-HÓA NHẬT BÁO

Hanoi

廣東二天堂大藥房

NHỊ - THIÊN - ĐƯỜNG

PHARMACIE-ASIATIQUE

32, rue de Canton — à CHOLON

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG NHÂN-DƯỢC-TẤN

Phương thuốc tân nầy để chuyên trị các thứ bịnh nhằm con mắt, phát đỏ phát sưng, phát đau, sợ sáng, cho đến có mây có cườm cũng các thứ bịnh về phong-nhiệt, sanh ghèn, chảy nước mắt, hoặc ngứa hoặc đau, xem vật gì cũng không tỏ rõ, bịnh nầy phần nhiều thuộc về cang kinh hỏa-độc, cũng phong nhiệt ngoại xâm, mà gây nên vậy; và các chứng bịnh con mắt, mà bị rát bụi bay vào, hoặc bị dính bị tróng mà sưng cùng như thiết ngoài giá cả sự yếu, mà sanh bịnh con mắt, đừng đến thuốc nầy thấy hiệu nghiệm như thần.

CÁCH DÙNG: Hòa vào một ít với nước nấu chinh hay là sữa người, rồi lấy cộng tiêm bức chấm mà điểm vào con mắt, mỗi ngày bốn năm lần.

Giá mỗi ve là..... 0 $ 10

DẦU THÔNG ĐƠN

Thuốc nhức đầu

Gặp lúc khí trời nóng, bất-hòa, cảm-mạo hàng-nhiệt, phong tà thử-thấp, truyền nhập phế-kinh, làm cho bịnh nhức đầu, nghẹt mũi, ho, nóng lạnh, tiền-hiện đỏ v. v. đồng thuốc nầy, trừ được nhiệt thiết các chứng bịnh đã kể trên đó thật là một thứ thuốc rất thần-hiệu, nên để sẵn trong nhà phòng khi bất trắc.

CÁCH DÙNG: Mỗi ngày sớm mai, trưa chiều uống 3 lần, mỗi lần uống 14 hoàn.

Con trẻ một tuổi, mỗi lần uống 1 hoàn, hai tuổi uống 2 hoàn, ba tuổi uống 3 hoàn, nói tóm lại, hễ thêm một tuổi thì uống thêm mỗi hoàn cho đến 14 hoàn thì thôi.

Đồng với nước trà.

Giá mỗi ve là..... 0 $ 12